

วารสารอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๒
พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔

โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาด ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โครงการพัฒนาน้ำดื่มสะอาดเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาด
ให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
โรงเรียน ตชด.บ้านเขว้า หมู่ ๑ ตำบล หาดทราย
อำเภอ ตูยบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์
นางสาวสมพร วรรณรัตน์ นายก อบจ. ประจวบคีรีขันธ์
นายแพทย์สมชาย งามวิจิตร นายก อบจ. ประจวบคีรีขันธ์
นายแพทย์สมชาย งามวิจิตร นายก อบจ. ประจวบคีรีขันธ์

ฝ่ายท่อน้ำคลองทะเลบาส
และฝ่ายท่อน้ำคลองบาโระยาง
น้อมนำหลักการทรงงาน
สู่สายธาร แห่งพระมหากรุณาธิคุณ

๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔
กปร. ย้อนวันวานการทงงานศิลปาชีพ
ที่บ้านคลองระ จังหวัดนราธิวาส

การผลิตแผนแฉ่งเพื่อลดต้นทุน
ทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

ขยายผล เพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้
ตามแนวพระราชดำริ
เสริมความรู้พัฒนาคน

บรรณาธิการ

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับแรกของปี ๒๕๖๘ ได้เสนอเรื่องราวการดำเนินงานสนองพระราชดำริ ในการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งเป็นมิติด้านการพัฒนาอาชีพ ให้ราษฎรมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับวารสารฯ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘ นี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับมิติการพัฒนาด้านโภชนาการและ สุขภาพอนามัย โดยโครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านย่านซื่อ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หนึ่งในโรงเรียนที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำดื่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์ และคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้สนับสนุนงบประมาณในการ ฝึกอบรมครูให้มีความรู้ด้านการจัดการน้ำตามหลักวิชาการ โดยการลงพื้นที่ในเขต กำกับติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหา อีกทั้งยังจัดส่งชุดทดสอบภาคสนาม และสารเคมีที่จำเป็นต่อการบำรุงรักษาระบบกรองน้ำ เพื่อให้ การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มสะอาดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องคุณภาพน้ำดื่มสะอาด ให้แก่นักเรียนเป็นลำดับถัดไป ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาพฤติกรรมมารยาทและภาวะสุขภาพที่เหมาะสม สามารถ นำความรู้ไปขยายผลต่อบ้านของตนเองต่อไป เนื่องในโอกาสสมทวงคลทรวงเจริญพระชนมายุ ๗๐ พรรษา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘ ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

นอกจากนี้ยังได้รวบรวมภารกิจการรับเสด็จเพื่อรับและประมวลพระราชดำริ และการลงพื้นที่ติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงานโดยองคมนตรีในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั่วประเทศ ในด้านภารกิจการประชาสัมพันธ์ ได้คัดเลือกบทความที่ประสบผลสำเร็จจากการน้อมนำหลักการทรงงาน มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังบทความเรื่อง “ฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอ และฝายทดน้ำคลองบาเระยางอ” น้อมนำหลักการทรงงาน สู่สายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณ”, โครงการอาคารอัดน้ำ บ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง, โครงการระบบระบายน้ำ ตำบลท่าสาปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา และเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ กปร. ย้อนวันวานการทรงงานศิลปาชีพที่บ้านคลองแระ จังหวัดนราธิวาส, การผลิตแทนแดงเพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี และขยายผล เพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ เสริมความรู้พัฒนาคน สูดท้ายเป็นคอลัมน์ เรื่องเล่าจากหลังกล้อง ภาพถ่ายสวย ๆ จากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอลำปลาย จ.อุดรธานี บทความ ดังกล่าว ผู้อ่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่การเกษตรหรือชีวิตประจำวันได้ และเชิญชวนให้ไปท่องเที่ยวในพื้นที่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้ทั้งการพักผ่อนหย่อนใจและได้ความรู้ต่อไป

คณะบรรณาธิการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เนื้อหาในวารสารฯ ที่ได้รวบรวมและคัดสรรเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์ รวมถึงเป็นแนวคิดทางการปฏิบัติให้แก่ผู้อ่านได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นต่อไป

คณะบรรณาธิการ
วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗๐

๑๐ สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา

- พระราชกรณียกิจ
เดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๘

๒๗ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์

- “ฝ่ายทนต์คลองตะโละบาลอ
และฝ่ายทนต์คลองบาเระยางอ”
น้อมนำหลักการทรงงาน
สู่สายธาร แห่งพระมหากรุณาธิคุณ

๓๑ ตัวอย่างความสำเร็จ

- โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาด
ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

๓๔ สืบสานพระราชปณิธาน

๔๒ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ข่าวเดือนเมษายน - กรกฎาคม ๒๕๖๘

๗๒

๑๕

CONTENT S

๓๒

๕๖ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทอง
พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
- โครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาป
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

๖๐ ด้วยพระบารมี วันนี้อยู่ดี

- ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๓
กปร. ย้อนวันวานการทรงงานศิลปาชีพ
ที่บ้านคลองระะ จังหวัดนราธิวาส

๖๔ ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ

- การผลิตแหแหแดงเพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร
ประมง และปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อ่าวคุ้งกระเบนฯ

๖๖ สุขพอกีพอเพียง

- ขยายผล เพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้
ตามแนวพระราชดำริ เสริมความรู้พัฒนาคน

๗๐ เรื่องเล่าจากหลังกล้อง

- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

๗๒ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“เยาวชนคนหนุ่มสาว เป็นผู้อยู่ในวัยที่เปี่ยมล้นไปด้วยพลัง ทั้งกำลังกาย กำลังความรู้ กำลังความคิด และมีความปรารถนาอยู่ทั่วกัน ที่จะใช้กำลังที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์นั้น ให้เป็นพลัง สร้างสรรค์ความดีความเจริญให้แก่ตนและส่วนรวม. แต่การจะนำกำลังทั้งปวงไปใช้เป็นพลังสร้างสรรค์ ได้แท้จริง ดังที่หวังตั้งใจนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความสุจริตมั่นคง ทั้งในการกระทำ คำพูด และความคิดเสมอ เพราะสิ่งนี้เป็นปัจจัยพื้นฐานแต่แต่อย่างเดียว ที่จะเกื้อกูลให้บุคคลมีความรู้พึงรู้ชอบ รู้จักรักษาประโยชน์ ความถูกต้อง และความเมตตาสามัคคีระหว่างกัน. ด้วยเหตุนี้ เยาวชนผู้มี ปัจจัยพื้นฐานดังกล่าวอย่างมั่นคงหนักแน่น ย่อมสามารถนำกำลังกาย กำลังความรู้ กำลังความคิด ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งสามารถประสานส่งเสริมกับกำลังของทุกคนทุกฝ่าย ในสังคม จนเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ ที่จะสร้างสรรค์ความดีความเจริญให้แก่ตนเองและประเทศชาติ ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน.”

พระบรมราชาโชวาท
พระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือวันเยาวชนแห่งชาติ
พุทธศักราช ๒๕๖๔

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

“...สตรีไทย มีบทบาทสำคัญในทุกระดับของสังคม ทั้งในฐานะที่เป็นหลักแห่งครอบครัว ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของประเทศชาติ และในฐานะผู้ร่วมขับเคลื่อนสังคมในหลากหลายด้าน. ตลอดปีที่ผ่านมา สตรีไทยหลายท่านได้สร้างผลงานที่น่าภาคภูมิใจ ไม่ว่าจะเป็นการเป็นผู้นำทีมวิจัยทางการแพทย์ ที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ การคว้ารางวัลจากเวทีนางงามระดับโลก หรือความสำเร็จของนักกีฬาสตรี ที่สร้างชื่อเสียงในเวทีสากล. เหล่านี้ ล้วนสะท้อนศักยภาพ และความเข้มแข็งของสตรีไทยในยุคปัจจุบัน.

โลกในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว. เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสาร มีบทบาทอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน. การรู้เท่าทันสื่อ รู้กฎหมาย และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ จึงเป็นทักษะสำคัญที่สตรีไทยควรเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตน พัฒนาครอบครัว และร่วมสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ. การส่งเสริมบทบาทและสถานภาพของสตรีไทยอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน. สตรีไทยทุกคนควรเริ่มต้นจากการพัฒนาตนเอง ด้วยความเพียรพยายาม เสียสละ และมีจิตสำนึกในหน้าที่ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติ. ...”

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี

ในพิธีเปิดงานวันสตรีไทย ประจำปี ๒๕๖๘

“สตรีไทยพร้อมใจ สืบสาน รักษา ต่อยอดพระราชปณิธานอย่างยั่งยืน”

ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

วันศุกร์ ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

เบื้องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี
๓ มิถุนายน ๒๕๖๘

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

“ปัจจุบันนี้ประเทศของเรามีประชากรเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งสตรีไทยก็เป็นประชากรครึ่งหนึ่งของประเทศ เราจึงควรมาช่วยกันคิดว่า สตรีไทยสามารถทำสิ่งใดให้แก่ประเทศชาติได้อีกบ้าง นอกเหนือจากคุณประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้เคยบำเพ็ญกันมาแล้ว

ข้าพเจ้าเองอยากจะฝากข้อคิดว่า แผ่นดินไทยของเรานี้ล้วนอุดมสมบูรณ์ แม้จะบางส่วนของที่กันดารไปบ้าง แต่ก็ยังนับว่าดีกว่าแผ่นดินของบางประเทศที่ต้องพัฒนามาจากทะเลทรายเป็นต้น ซึ่งต้องใช้ความอดทนอย่างยิ่งยวด สำหรับเรานั้นเพียงแต่ช่วยกันถนอมรักษาไว้ให้ดี แผ่นดินไทยก็จะยังคงเป็นของไทยตลอดไป ในเวลาที่ข้าพเจ้าออกไปทำงานต่างจังหวัดนั้น ข้าพเจ้าได้พบด้วยความภาคภูมิใจว่า คนไทยจำนวนไม่น้อยมีที่ทำกินเป็นของตนเอง หรือมีเงินนั้นก็ยังมีที่ดินของตนเองพอปลูกบ้านอาศัย แต่ในภาวะเศรษฐกิจเช่นทุกวันนี้ มีสิ่งจูงใจหลายประการให้ประชาชนขายที่ดินของตน ซึ่งข้าพเจ้าเป็นห่วงว่า เมื่อขายแล้วเขาจะไปอยู่ที่ไหนและการจะกลับมาเป็นเจ้าของที่ดินสักผืน ย่อมเป็นการยากยิ่งกว่าการรักษาไว้เสียอีก

สตรีไทยนั้น โดยทั่วไปก็มีหน้าที่รักษาบ้านอยู่แล้ว หากจะให้ช่วยรักษาที่ดินไว้ด้วย ก็คงมิใช่เรื่องเหลือความสามารถ ดังนั้น จึงขอฝากให้ผู้แทนองค์กรสตรีต่าง ๆ ที่มาร่วมประชุมกันในวันนี้ ช่วยนำไปพิจารณาหาวิธีการที่จะให้สตรีไทยได้ร่วมกันรักษาแผ่นดินไทยไว้ให้คนไทยด้วย...”

พระราชดำรัส

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ในพิธีเปิดการประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๓๒ ครั้งที่ ๒๐
ของสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์
ณ หอประชุมแห่งชาติ
วันจันทร์ ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๒

เบื้องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๘

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปส.)

“...ก่อนจะทำงานใด ๆ ควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานอย่างถ่องแท้ เพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้ถูกต้องเหมาะสมและเป็นขั้นเป็นตอน เมื่อลงมือปฏิบัติงาน ก็ต้องกระทำอย่างเต็มกำลังสติปัญญาความสามารถด้วยความตั้งใจแน่วแน่ ความเพียรพยายาม ความมีระเบียบวินัย ความเอาใจใส่ ความรับผิดชอบ และทัศนคติที่ดี รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานโดยปราศจากอคติ เมื่อทำงานเสร็จสมบูรณ์แล้ว ก็ต้องพิจารณาทบทวนและประเมินผลอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานที่จะทำต่อ ๆ ไป พร้อมกันนั้น ก็หมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอด้วยการขวนขวายศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ ที่บัณฑิตเล่าเรียนมาและความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ตลอดจนความรู้รอบตัวในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความรู้ลึกซึ้งกว้างขวาง เท่าทันวิทยาการและความเปลี่ยนแปลงของโลก จะได้นำมาใช้ปฏิบัติพัฒนางานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล...”

พระโอวาท

สมเด็จพระเจ้าห้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วันจันทร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระเจ้าห้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ทรงพระเจริญ

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปส.)

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจ ในพื้นที่สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

วันพุธที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนวัฒนธรรมป้องกันความสงบ
เมืองโพนโฮง แขวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวเหนือ ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการ
พระราชทานความช่วยเหลือแก่โรงเรียนวัฒนธรรมป้องกัน
ความสงบ โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วย
ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม ทรงรับฟัง
รายงานผลการดำเนินงานโรงเรียน และนักเรียนทุนพระราชทาน
กราบบังคมทูลรายงานผลการเรียน ในการนี้ มีพระราชกระแส
พระราชทานกำลังใจแก่นักเรียนทุนพระราชทาน ความว่า
“ให้ตั้งใจการศึกษาเล่าเรียน หากมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ
ก็ขอให้ปรึกษาครูอาจารย์” และทรงจัดรับปิ่นเปิดผ้าแพรคลุม
ป้ายอาคารห้องประชุมครู

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร
ห้วยซอน - ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว โอกาสนี้ ทรงเปิดอาคาร
ห้องประชุม ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม และทรงรับฟัง
รายงานผลความสำเร็จการดำเนินงานโครงการ ในการนี้
มีพระราชดำริ สรุปความว่า

๑. “...ด้านป่าไม้ จะนำต้นไม้มาปลูก...” และ “...ก็ศูนย์ฯ
แห่งนี้ ยังมีพื้นที่ว่างอยู่หรือไม่ จะนำต้นไม้ที่บ้านมาปลูก...”
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ถวายรายงานว่า
“...เตรียมการเข้ามาศึกษาพรรณไม้ในพื้นที่แห่งนี้ เพื่อเป็น
การอนุรักษ์และเรียนรู้ รวมถึงการปลูกพืชอื่น ๆ ร่วมด้วย...”
และ “...จะนำผักหวานมาปลูก และส่งเสริมปลูกพืชแหล่งอาหาร
เพื่อส่งเสริมในพื้นที่...”

๒. “...ให้กรมปศุสัตว์ นำแพะเข้ามาเลี้ยง ในศูนย์ฯ
หลัก ๒๒ โดยนำมาปรับปรุงพันธุ์กับแพะพื้นเมือง เพื่อขยาย
และกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร รอบ ๆ ศูนย์ฯ สร้างอาชีพ
และเสริมรายได้การเลี้ยงแพะให้เกษตรกร...”

๓. “...ให้ถนอมถนอม ปลูกแล้วดี เพียงพอต่อการ
รับประทานในครอบครัว ถ้าเหลือก็นำมาจำหน่าย...”

๔. “...ในเขตพื้นที่ชลประทาน ควรให้มีการส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ โดยนำพันธุ์ข้าวจากมูลนิธิชัยพัฒนาที่จังหวัดสุรินทร์ มาทดลองปลูก และทำอย่างไรไม่ให้เกิดพันธุ์ข้าวปนกัน...”

๕. “...ของที่มานำเสนอเหล่านี้ สามารถนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักได้ดี ลองนำมาทำ ใช้ปรับปรุงบำรุงดินได้ดี...”

๖. “...ปอเทือง ที่นำไปปลูกในที่ดินของเรา ที่จังหวัดนครสวรรค์ได้นำปอเทืองไปทดลองปลูก พบว่ามีการปรับปรุงดินดีขึ้น เปรียบเทียบกับแปลงข้าง ๆ ไม่ได้ปลูกปอเทืองดินไม่ค่อยดี...”

๗. “...การเลี้ยงปลาที่นี่ เลี้ยงปลาได้ดี สามารถสร้างรายได้ เป็นอย่างดี เช่น ปลายี่สก และปลานิล...”

๘. “...เรื่องโคมนเป็นอย่างไรบ้าง...” เลขาธิการ กปร. ถวายรายงานว่า สำนักงาน กปร. ได้เตรียมดำเนินการปลูกถั่วเหลือง เพื่อนำกากถั่วเหลืองมาใช้ เป็นส่วนผสมในอาหาร ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนสำคัญของอาหารสัตว์ โดยจะนำไปทดลองปลูกที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งนี้ จะได้นำการลดต้นทุนอาหารสัตว์มาศึกษาความเหมาะสมในลักษณะงานวิจัยในศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ต่อไป “...ขอให้ทำต่อไป...”

๙. “...เรื่องบ้านสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยดินถล่มที่เขียงราย เป็นอย่างไรบ้าง...” เลขาธิการ กปร. ได้ถวายรายงานว่า สำนักงาน กปร. ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในการดำเนินการเข้าช่วยเหลือสร้างบ้านเพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย และพระราชทานให้แก่ราษฎรต่อไป ทั้งนี้ สำนักงาน กปร. ได้จัดทำรายงานทูลเกล้าฯ ถวายไปครบแล้ว

๑๐. “...ที่นี่ มีพื้นที่เหลือเยอะหรือไม่ ที่บ้านมีต้นไม้จำนวนมาก จะนำมาปลูกในพื้นที่แห่งนี้...”

๑๑. “...โอกาสหน้า จะขอมาเยี่ยมชมภายในกิจกรรมต่าง ๆ ของหลัก ๒๒ อย่างละเอียด ซึ่งต้องใช้เวลามากมาครั้งนี้อาจมีน้อย...”

๑๒. “...รอบที่ผ่านมาได้ไปที่ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ ๔ จังหวัด เวลาที่มีน้อย ไม่ได้เข้าไปในศูนย์ฯ ภูพาน ครังหน้ามีเวลาจะขอเข้าไป...”

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปยังห้องสุพรรณ ๓ โรงแรมสุพรรณ เวียงจันทน์ พระราชทานพระราชวโรกาสให้ตัวแทนภาคเอกชนไทย ๙ บริษัท ที่มีบทบาทสนับสนุนเพื่อการพัฒนาใน สปป.ลาว ให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ฝ่าทุลละของพระบาท และถวายพระพรชัยมงคล ในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพ ๗๐ พรรษา วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘ โอกาสนี้ มีพระราชดำรัสกับผู้ที่มาเข้าเฝ้าฯ สรุปความว่า

“...สมัยก่อนท่านโกสือน พมวิหาน ได้มาพบ พระบาท สมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ขอพระราชทานความช่วยเหลือในการพัฒนา ให้คล้ายกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ในประเทศไทย ท่านให้ เข้ามาจับผิดข้อบกพร่องโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซัว ในตอนนั้น มีการดำเนินการปลูกลิ้นจี่ เลี้ยงแพะ เลี้ยงปลา ได้ดี ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป...”

“...เมื่อวานไปที่ โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซัว (หลัก ๒๒) ได้รับชมวิถีทัศน์ ได้มีการขยายผลไปสู่เกษตรกรครบทั้ง ๕ ด้านแล้ว และมีแผนงานใหม่ จำนวน ๓ ด้าน ซึ่งจะดำเนินการพัฒนา ด้านป่าไม้ ด้านการอนุรักษ์ ดำเนินการโดยกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และด้านแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร มีความก้าวหน้าไปมาก...”

“...ที่หลวงพระบาง มีบริษัทเอกชนเข้าไปดำเนินงาน เอาพันธุ์สัตว์ไปบริจาค แต่ยังคงห่วงเรื่องอาหารสัตว์ที่มีราคาแพง และเกษตรกรต้องจ่ายค่าอาหารสัตว์ที่ราคาสูง...”

“...ที่เมืองดากจิง แขวงเซกอง สปป.ลาว ทราบว่า ถนนทำเสร็จแล้ว โดยบริษัทมอนซูน วินด์ พาวเวอร์ จำกัด เป็นอย่าไรบ้าง เคยให้อาจารย์ทางภาษาศาสตร์เข้าไปศึกษาภาษาพื้นถิ่น...”

“...ที่เมืองดากจิง ยังทำอะไรไม่ได้มาก ให้เข้าไปช่วยในเรื่องของการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ให้ชาวบ้านช่วยเหลือตัวเองให้ได้ก่อน...”

“...ตอนแรกยังไม่ได้คิดเรื่องโครงการเพื่อการศึกษา และในขณะนั้นมีเงินอยู่จำนวนหนึ่ง ที่ภาคเอกชน สปป.ลาว นำมาให้ เลยมาปรึกษากับคุณเอื้องดารา คิดว่า ถ้านำเงินที่ประชาชนลาวมอบให้ มาดำเนินงานในประเทศไทย คงไม่เหมาะสม เลยคิดว่า นำเงินจำนวนนั้นมาดูแลเด็กกำพร้ากำพลอย ที่หลัก ๖๗ ซึ่งเป็นบุตรสหาย ที่เสียชีวิตจากการสังคราม ในขณะนั้นไม่ได้เน้นวิชาการเลย ทำเรื่องสุขภาพอนามัย อาหาร เพาะปลูก ตัวตั้งตัวตีคือกรมชลประทาน ซึ่งทำมา ๓๕ ปี คิด ๆ ดูเรามีประสบการณ์การพัฒนาในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๔๕ ปี ทำมามากกว่าช่วงนั้นมี สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล เข้ามาช่วยต่อมา มีสำนักงาน กปร. เข้ามาร่วมวางแผนการพัฒนาดำเนินงานจนถึงปัจจุบัน ...” 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในงานครบรอบ ๒๕ ปี ยุวทูตความดี

วันจันทร์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปเทิดทูนวีรกรรม วีรชนกล้า
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ในงานครบรอบ ๒๕ ปี ยุวทูต
ความดี โดยมีนางสุพร ตรินรินทร์ เลขานุการ กปร. พร้อมด้วย
ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้มีพระราชดำรัส ความสำคัญตอนหนึ่งว่า “โครงการ
ยุวทูตความดีดำเนินมา ๒๕ ปี ช่วยสร้างเยาวชนที่ดี
มาหลายรุ่น เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการได้รับการอบรมให้เป็น
ผู้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกและจิตอาสา
รักชาติ รักที่จะทำความดี ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ทำให้คนทั่วไป
เห็นคุณค่าของการทำความดี ยุวทูตความดีเหล่านี้ เมื่อเติบโต
จะเป็นกำลังช่วยดูแลรักษาและพัฒนาประเทศชาติให้เจริญ
ยั่งยืน หวังว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะร่วมมือกัน สร้าง
เยาวชนคนดีให้แก่วัยรุ่นไทย และประเทศไทยสืบต่อไป”

จากนั้น ทอดพระเนตรนิทรรศการภาพวาด “ดวงรัตน
แห่งการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนไทย” เป็นผลงานของ

นักเรียนและครู สร้างสรรค์ร่วมกัน เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสสมโภชฉลองเจริญพระชนมายุ
๗๐ พรรษา และ นิทรรศการ “๒๕ ปี ยุวทูตความดี ก้าวอย่าง
มั่นคง สู่ความยั่งยืน”

ในโอกาสนี้ สำนักงาน กปร. ร่วมจัดนิทรรศการ “ศูนย์ศึกษา
การพัฒนา : พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” เพื่อแสดงถึงผลสำเร็จ
จากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการจัดตั้ง
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง
ที่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา
ทดลอง วิจัย หาแนวทาง หรือวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้อง
กับสภาพภูมิสังคมที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้ประชาชน
สามารถน้อมนำไปปฏิบัติจริงได้อย่างยั่งยืน 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจ ในพื้นที่
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนท่านผู้หญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ (บ้านคลองวาย) อำเภอบางแก้ว และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคมีนบุรีอนุสรณ์ ๑ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ พระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนครูและนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้แก่ผู้แทนชุมชน ทรงรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานของโรงเรียนและโครงการตามพระราชดำริ รวมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน อาทิ การฝึกวิชาชีพนักเรียนผ้าไหมมัดย้อมและการสานบรจุภัณฑ์จากทางมะพร้าว กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมห้องพยาบาล โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การแสดงทักษะของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล กิจกรรมประกอบเลี้ยงอาหารกลางวัน การแปรรูปอาหารจากผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์ชุมชน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน จากนั้น ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์และหน่วยทันตกรรมพระราชทาน พร้อมกับทรงเยี่ยมราษฎร 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจจังหวัดจันทบุรี

วันจันทร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสิงคโปร์แอร์ไลน์สเฉลิม
พระเกียรติฯ อำเภอสอยดาว และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
บ้านคลองแดง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี โดยมี
นายศุภรัชต์ อินทราวุธ รองเลขาธิการ กปร. นายวัชร ทัศนภาค

ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา รักษาการแทนผู้อำนวยการ
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ สำนักงาน กปร. นางกัญญารัตน์
สุนทรา ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน
พระราชทานพันธุ์ชมพูทับทิมจันทร์และเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทน
ชาวบ้าน ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก ทรงรับฟังรายงาน
ความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนและโครงการตาม
พระราชดำริ รวมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน
อาทิ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมประกอบเลี้ยงอาหารกลางวัน
และอาหารเสริมนม กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินงานส่งเสริมและขยายผลถ่ายทอด
องค์ความรู้ และส่งเสริมปัจจัยการผลิต กิจกรรมฝึกอาชีพนักเรียน
จากนั้น ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และราษฎรที่
เฝ้าฯ รับเสด็จ 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปในงานวันข้าว
และชาวนาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘

วันศุกร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเสริม
นอกภาคการเกษตร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ในงานวันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ โดยมี
นางศศิธร ปาณิกบุตร รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหาร
และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

วันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ จัดขึ้นเพื่อ
เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมกันนี้
ยังเป็นการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระ
บรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ที่ทรงให้ความสำคัญและ
มีพระเมตตาต่อกิจการด้านข้าวและชาวนาไทยมาโดยตลอด
โดยภายในงานมีการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้าน
การผลิตข้าว เพื่อช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ยกกระดับคุณภาพ
ข้าวให้ตรงตามความต้องการของตลาด ตลอดจนส่งเสริมแนวทาง

การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เกษตรกรสามารถนำไป
ปรับใช้ในการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน จากนั้น
ทอดพระเนตรนิทรรศการ และการแสดงโปงลาง ชุดกรมการข้าว
เทิดไท้ กรมสมเด็จพระเทพฯฯ มิ่งขวัญแก้ว ชาวนาไทย และ
กำเนิดพระแม่โพสพ โดยเยาวชนอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน
อรรชชาดลี 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
และจังหวัดพะเยา
ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๘

วันอังคารที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ **ศาลาหมู่บ้านปุ่นะ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย** โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

ในการนี้ ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาการปลูกขาน้ำมันปุ่นะ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีพระราชดำริกับนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่าให้ติดตามความก้าวหน้าการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่บ้านห้วยแม่คำ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติดินโคลนถล่ม ทำให้ที่อยู่อาศัยพังเสียหาย

จากนั้น เสด็จฯ ไปยังศูนย์หัตถกรรมชุมชน ทอดพระเนตรโรงงานและผลการดำเนินงานโครงการหัตถกรรมชุมชน และเสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ **โรงเรียนสังวาลย์วิท ๘ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย** โอกาสนี้ พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก และทรงรับฟังรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนและความก้าวหน้าของโครงการตามพระราชดำริ รวมทั้งทอดพระเนตรการแสดงวิถีชนเผ่าอาข่า และกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ในการนี้ มีพระราชดำริ สรุปความว่า **การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ห้วยลู่ฮั่นเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสะเมียน อำเภอมือเมือง จังหวัดน่าน** โดยขอให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องการพัฒนาการเกษตรของราษฎรภายในโครงการ และระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของโครงการโดยเฉพาะระบบพลังงานโซลาร์เซลล์ ถนนสัตว์ และแหล่งน้ำในโครงการ ต่อมา ทรงเยี่ยมหน่วยแพทย์พระราชทาน และทรงเยี่ยมราษฎร

วันพุธที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการขยายผลจากศูนย์ แยกขยะของโครงการพัฒนาอู่ตะเภา (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ Zero Waste to Landfill ณ ศูนย์แยกขยะชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีนางสุพร ตรีรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ มีพระราชดำริกับนางสุพร ตรีรินทร์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่าให้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ กปร. สำหรับการปรับปรุงอาคารหอแห่งแรงบันดาลใจ โครงการพัฒนาอู่ตะเภาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ต่อมา เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรต้นแมคคาเดเมียที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงปลูกเมื่อปี ๒๕๓๒ และ งานแปรรูปแมคคาเดเมีย ณ แปลงแมคคาเดเมีย (นวัต) โครงการพัฒนาอู่ตะเภา จากนั้น เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร การขยายพันธุ์กล้วยไม้ การปลูกและศึกษาพันธุ์หญ้าแฝก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามโครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อสุขภาพจากสารสกัดหญ้าแฝก ณ อาคารแปลงขยายพันธุ์ กล้วยไม้ และแปลงสาธิตการปลูกหญ้าแฝก บริเวณแปลง สวนแม่ฟ้าหลวง โครงการพัฒนาอู่ตะเภา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ดเตี๋ยเมน อำเภอบึง จังหวัดพะเยา และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา อำเภอยางของ จังหวัดเชียงราย โดยมีนายวัชร หัตถภาค ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ สำนักงาน กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ได้พระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลแก่ผู้แทนชาวบ้าน ทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดที่ระลึก ทรงรับฟังรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของโรงเรียนและความก้าวหน้าของโครงการตามพระราชดำริ รวมทั้งทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อาทิ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น : ชาเจียวกู่หลาน การทำลูกประคบสมุนไพร การปักผ้าเผ่าเมี่ยน กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมทำอิฐบล็อก กิจกรรมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในวันนี้มีพระราชดำริสรุปความว่า

❖ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ดเตี๋ยเมน อำเภอบึง จังหวัดพะเยา

ในด้านปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ห้วยลู่ฮั่นเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสะเนียน อำเภอมือ จังหวัดน่าน โดยขอให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงาน กปร. และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาช่วยเหลือเรื่องระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของโครงการ โดยเฉพาะระบบพลังงานโซลาร์เซลล์ ถนนสัญจร และแหล่งน้ำในโครงการ

❖ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา ตำบลริมโขง อำเภอยางของ จังหวัดเชียงราย

๑. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองมาตรฐาน GAP พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดที่ราษฎรในพื้นที่บริเวณโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาชีวศึกษาเชียงราย-พะเยา ไม่สามารถขอรับรองมาตรฐาน GAP ได้ เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑, ๒ และ ๓

๒. ขอให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องระบบพลังงานโซลาร์เซลล์ภายในโครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ ห้วยลู่ฮั่นเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสะเนียน อำเภอมือ จังหวัดน่าน และก่อสร้างถนนบริเวณทางเข้าศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยลู่

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงเปิดงาน
มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๘

วันศุกร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และ บางกอก คอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทรงเปิดงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๘ (Thailand Research Expo 2025) ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ หรือ วช. ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในระบบวิจัยทั่วประเทศ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ ถึง ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ภายใต้แนวคิด “Research for All: เชื่อมต่ออนาคตไทยด้วยวิจัยและนวัตกรรม”

ภายในงาน จัดแสดงนิทรรศการต่าง ๆ อาทิ นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ และนิทรรศการผลงานวิจัยจากหน่วยงานเครือข่ายในระบบวิจัยทั่วประเทศ ซึ่งสำนักงาน กปร. ร่วมจัดนิทรรศการ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากว่านสาวหลงที่ได้รับมาตรฐานจากกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๓ รายการ คือ สบู่ว่านสาวหลง สบู่เหลวว่านสาวหลง และโลชั่นว่านสาวหลง รวมไปถึงผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางอีก ๕ รายการ มาจัดแสดงโชว์ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ได้จากการพัฒนาการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรที่ผ่านการวิจัย และได้รับมาตรฐาน อย. มาจัดแสดงในครั้งนี้ด้วย 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี
และจังหวัดราชบุรี
ระหว่างวันที่ ๓ - ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยัง**สำราญฟาร์ม บ้านนายเขื่อนชัยทั่วม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี** (เป็นการส่วนพระองค์) โดยมีนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขานุการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทอดพระเนตรนิทรรศการและทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชะอำ-ห้วยทราย จำกัด การดูแลสนับสนุนการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ การดำเนินงานของสำราญฟาร์ม การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคที่เกิดจากการเลี้ยงโคนมและแนวทางป้องกัน รวมทั้งการสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรโคนมในพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ในการนี้มีพระราชดำริกับนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขานุการ กปร. สรุปความว่า **ราคาอาหารขึ้นล้าอย่างมาก ควรหาวิธีจัดการเรื่องพืชอาหารสัตว์ ซึ่งพื้นที่ปลูกก็มีน้อย และต้องดูแลเรื่องแหล่งน้ำ การปลูกที่ขออนุญาตไม่รู้ว่าจะได้ผลแค่ไหน ส่วนเรื่องน้ำนมโคเหลือให้หากทางช่วยเหลือ ควรหาวิธีจัดการเรื่องราคา และการจัดจำหน่าย ควรให้พิจารณาประสานงานกระทรวงพาณิชย์เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำนมล้นตลาด และพิจารณาแก้ไขปัญหาลูกอื่น ๆ ของเกษตรกรโคนม**

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังฟาร์มปลาเก๋เหลี่ยม ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ภายในโครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบุรี เพื่อทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ และทอดพระเนตรการดำเนินงานของโครงการ

วันศุกร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการทหารพันธุ์ดี กรมการทหารช่าง ค่ายบุรฉัตร อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยมี นางสุพร ตรินรินทร์ เลขานุการ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดีและมีพระราชดำริ สรุปความว่าในการดำเนินงานโครงการได้หน่วยงานทหารช่วยเรื่องการเกษตรที่มีปัญหาหลายอย่าง เพราะเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และประชาชนต้องการบริโภคผักปลอดภัย ทำให้จำหน่ายพลผลิตสร้างรายได้ช่วยชาวบ้านให้มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้โครงการทหารพันธุ์ดีที่มากดูแลแล้วมีเรื่องโคนมซึ่งมีปัญหาหลายอย่าง เช่น ราคาพืชผล ลักษณะตัวโคนมที่มีคุณภาพน้อยลง มีต้นทุนสูง แต่ผลตอบแทนต่ำ จะหาทางแก้ไขเท่าที่จะทำได้พยายามทำหลายอย่างแบบเดิมที่เคยทำอาจไม่ได้ผล ต้องพยายามพิจารณาหลายเรื่อง ไม่ใช่แค่เรื่องการผลิต เป็นเรื่อง

การตลาดและการขายด้วย ต่อมา มีพระราชปฏิสันถารกับ ทหารพันธุ์ดีกองทัพบก สรุปความว่า “...งานที่ทำเป็นแบบเฉพาะ ที่ทำมา เช่น การเกษตรไม่ใช่เรื่องเล็กหรือไม่สำคัญ ทั้งที่เป็น ทหารหรือไม่ใช่ ถ้ามีความรู้หมักก็จะทำให้การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ มีเทคนิคใหม่ ๆ ซึ่งงานของทหารช่างมีเทคนิคใหม่ ๆ งานที่มากดูก็ไม่ใช่ง่าย ๆ เช่น ส่วนพักแบบมีโครงหรือขุยมะพร้าว ถ้าไม่มีความรู้ทางช่างก็อาจทำไม่ได้ พืชอาหารที่เข้ามาก็ได้ ความรู้เรื่องช่าง ราชการและเอกชนก็เข้ามาช่วย รวมทั้งสื่อ และพวกที่ออกไปก็อาจเป็นวิทยากร เรื่องเมล็ดพันธุ์ถ้าไปซื้อ ก็อาจได้ของเก่า มีเชื้อรา มีสิ่งปะปน เช่น หิน กรวย เมล็ดพันธุ์อื่น ถ้าเราผลิตของมีคุณภาพก็ใช้ในหน่วยได้ เมื่อก่อนมีปัญหาการเก็บ ปัจจุบันทหารทำได้มีเครื่องมือ เครื่องบรรจุมล็ดพันธุ์ดีเป็นหน่วยทหารใหญ่ ๆ ทำที่คุ้ม ที่จะลงทุน และมีปัจจัยสนับสนุนที่ดีทั้งแหล่งน้ำและดิน ส่วนตัวมีที่เล็ก ๆ และทำการปลูกผักปลอดภัย และคนซื้อ ก็เชื่อว่าปลอดภัยแต่ที่ดินไม่พอ ต้องซื้อและต้องดูเรื่องดิน และน้ำ แต่เงินค่ายสามารถตรวจคุณภาพได้ทั้งดินและน้ำ นอกจากเรื่องการเกษตร มีการคิดและทำอุปกรณ์เกี่ยวกับช่าง

มีการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ตอนนี้นำเรื่องสารชีวภัณฑ์ที่จะมาใช้ช่วยปรับปรุงดิน กำจัดศัตรูพืช ส่วนหนึ่งก็เป็นที่กรมพัฒนาที่ดินทำ เช่น สารชีวภัณฑ์ พด. สูตรต่าง ๆ นอกจากนั้น ต้องรักษาความสะอาด เคยไปฟาร์มหมูในต่างประเทศ เขาปล่อยน้ำมารดที่สระให้เราปลอดเชื้อสัตว์ต่าง ๆ ถ้าจะแจกจ่ายให้ชาวบ้านต้องดูเรื่องความสะอาด ปลอดเชื้อ และไม่ใช้แค่เรื่องวิธีการเลี้ยง ต้องรวมถึงให้ดูเรื่องอาหารสัตว์บางส่วนต้องยอมซื้อที่เป็นอาหารสำเร็จและบางส่วนก็ต้องหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เป็นพืชพื้นถิ่นมาผสม แต่ต้องมีคุณภาพจะช่วยลดต้นทุนได้ รวมถึงการจำหน่ายทุกอย่างไม่ง่าย ต้องหาความรู้ เราต้องมีกำลังใจ ต้องช่วยเหลือ ต้องมีน้ำใจต่อกัน บ้านเมืองก็จะเดินไปได้ด้วยดี ขอให้ทุกท่านที่อยู่ที่นี่ มีจิตใจที่พอใจสร้างกายแข็งแรง ประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงานของทุก ๆ คน.

ต่อมา เสด็จฯ ไปยังสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี อำเภอยะบะ จังหวัดราชบุรี โอกาสนี้ทรงรับฟังผลรายงานการดำเนินงานของสหกรณ์ และทรงปรุงเมนูกรีกโยเกิร์ตโรยหน้าด้วยผลไม้ ในการนี้ มีพระราชดำริกับนางสุพร ตรีนรินทร์ เลขานุการ กปร. และนายสุปิน ป้อมโอชา ประธานกรรมการสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี สรุปความว่า ต้องตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะที่ฟาร์มเนื่องจากบางครั้งโคนมถ่ายเขา อาจจะทำให้น้ำนมดิบมีการปนเปื้อน และการรีดนมต้องระวังมีระดับเรื่องเต้านมโคอักเสบ รวมถึงการรักษาความสะอาดและตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบสำหรับอาหารโคสำเร็จรูปที่มีราคาแพงให้หาอาหารอื่นมาสลับให้ทดแทน แต่ต้องดูคุณภาพน้ำนมที่ดีด้วย นมที่คุณภาพน้อยอาจนำมาให้เลี้ยงโคแทนที่จะนำไปเททิ้ง

หลังจากนั้น เสด็จฯ ไปยังก่อเกียรติฟาร์ม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานฟาร์มโคนมของนายสมเกียรติ จันทดา ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี มีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดินพื้นที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๙๓ ตารางวา มีโคนมสายพันธุ์โฮลสไตน์เฟรเชียน จำนวน ๔๓ ตัว ในการนี้ พระราชทานชื่อลูกโคว่า “กนกมณี” มีความหมายว่าทองและเพชรพลอย 🐮

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์
ทรงปลูกข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
จังหวัดนครนายก

วันพุธที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ทรงปลูกข้าว ณ
แปลงสาธิตการเกษตรที่ ๕ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก โดยมีนายสุเมธ
ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา นางสุพร ตรีสินธุ์
เลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทอดพระเนตรนิทรรศการและทรงรับฟังรายงาน
ผลการดำเนินงานกิจกรรมแปลงสาธิตการเกษตรภายในอาคาร
อเนกประสงค์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้น ทรงปลูกข้าว
โดยมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และนักเรียนนายร้อยโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ร่วมปลูกข้าวในแปลงสาธิตการเกษตร
ที่ ๕ สำหรับข้าวที่ทรงปลูกในครั้งนี้ คือ ข้าวพันธุ์ กข ๙๙
(หอมคลองหลวง ๗๒) ซึ่งเป็นข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ไม่ไวต่อแสง สามารถ
ปลูกได้ตลอดทั้งปี มีอายุเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๑๕ วัน ให้ผลผลิต
เฉลี่ย ๗๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ และปลูกด้วยวิธีหว่านน้ำตม 🐼

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงเปิดงาน
“ตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย”
ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๘

วันพุธที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระกนิษฐา
ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ไปทรง
เปิดงาน “ตรานกยูงพระราชทาน สืบสานตำนานไหมไทย”
ครั้งที่ ๒๐ ประจำปี ๒๕๖๘ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม
อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
โดยนางสุพร ตรีรินทร์ เลขานุการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหาร
และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ พระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศการประกวด
เส้นไหม ผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน และผลิตภัณฑ์หม่อนไหม
ประจำปี ๒๕๖๘ มี ๒๖ ประเภท รวม ๓๐ คน เพื่อเชิดชูเกียรติ
ผู้ผลิตและผู้ประกอบการหม่อนไหมที่ผ่านการรับรองตาม
มาตรฐานตรานกยูงพระราชทาน สร้างขวัญและกำลังใจแก่
ผู้ผลิตงานคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อนอุตสาหกรรมผ้าไหมไทย
ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

ภายในงานมีนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ที่ทรงส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาผ้าไหมไทย ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานสัญลักษณ์นกยูงไทย
ให้เป็นเครื่องหมายรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย
ในประเทศ เน้นแหล่งที่มาของวัตถุดิบ และกระบวนการผลิต
ที่ต้องผลิตในประเทศไทยเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เครื่องหมาย
รับรองตรานกยูงพระราชทาน มี ๔ ชนิด ได้แก่ นกยูงสีทอง
นกยูงสีเงิน นกยูงสีน้ำเงิน และนกยูงสีเขียว นอกจากนี้ ยังมี
การออกร้านจำหน่ายผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหมจาก
ทั่วประเทศ กว่า ๒๐๐ ร้านค้า มีผ้าไหมตรานกยูงพระราชทาน
ผ้าไหมลายอัตลักษณ์จากทั่วประเทศไทย สินค้าแปรรูปจาก
หม่อนและไหม 🐛

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนปุนอินทรี-มูลนิธิกรุงศรี (บ้านไกรเกรียง) อำเภอศรีสวัสดิ์ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวัดสุทธาสินี อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีนางสุพร ตรินรินทร์ เลขาธิการ กปร. และนายศุภรัชต์ อินทราวุธ รองเลขาธิการ กปร. พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ ทรงเปิดป้ายชื่อศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนปุนอินทรี-มูลนิธิกรุงศรี (บ้านไกรเกรียง) และพระราชทานสิ่งของแก่ครูใหญ่และผู้แทนนักเรียน พระราชทานพันธุ์ไม้ผลและเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้แทนชาวบ้าน มีพระราชปฏิสันถารกับคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการสถานศึกษา จากนั้น ทรงรับฟังรายงานผลการดำเนินงานและทอดพระเนตรกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในการนี้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

❖ ศูนย์เรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนปุนอินทรี-มูลนิธิกรุงศรี (บ้านไกรเกรียง) อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกัน ช่วยแก้ไขปัญหาดินโคลนน้ำเพื่อทำการเกษตรให้แก่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนปุนอินทรี-มูลนิธิกรุงศรี (บ้านไกรเกรียง) ด้วยการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และระบบท่อส่งน้ำ พร้อมก่อสร้างถังพักน้ำเพิ่มในบริเวณศูนย์การเรียนรู้ฯ เพื่อเป็นแหล่งน้ำใช้สนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตรและกิจกรรมอื่นๆ โดยจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร. ซึ่งหากดำเนินการแล้วจะสามารถช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมการเกษตรของศูนย์เรียนรู้ได้อย่างเพียงพอ"

“ ฝายกदन้ำคลอง
ตะโละบาลอและฝายกदन้ำ
คลองบาเริะยางอ ”

ห้อมน้ำหลักการทรงงาน สู่สายธาร แห่งพระมหากรุณาธิคุณ

/ สหศักดิ์ ฤทธิรักษา
กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

คลองตะโละบาลอและคลองบาเริะยางอ เป็นคลองน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญในการช่วยเหลือเลี้ยงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้นในพื้นทีบริเวณเทือกเขาบูโดและเป็นคลองน้ำสาขาของแม่น้ำสายบุรี ไหลผ่านพื้นที่บ้านตะโละมานะ หมู่ที่ ๑ บ้านปือราแง หมู่ที่ ๔ และบ้านสุโหงบาดู หมู่ที่ ๕ ตำบลลูโบะสาว อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ที่ผ่านมาราษฎรในพื้นทีใช้น้ำจากบ่อบาดาลของแต่ละครัวเรือน และใช้น้ำจากฝายกदन้ำคลองตะโละบาลอ ซึ่งก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ เป็นหลักในการกักเก็บน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ปัจจุบันมีการขยายตัวของชุมชนกอปรกับฝายมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ดังนั้น จึงไม่เพียงพอกับความต้องการของราษฎรในพื้นที

จากความเดือดร้อนดังกล่าว ผู้นำหมู่บ้านและราษฎรในชุมชนได้ร่วมกันประชุมหารือเพื่อแก้ไขความเดือดร้อน ทีประชุมจึงได้มอบหมายให้นายมุฮัมมัดรอซาคี เจ๊ะอูเริง ราษฎรบ้านตะโละมานะ หมู่ที่ ๑ ตำบลลูโบะสาว อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส เป็นตัวแทนหมู่บ้านได้ทำหนังสือ

ฝายกदन้ำคลองตาโละบาลอ

ฝายกदन้ำคลองบาเริะยางอ

นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานโครงการก่อสร้างฝายทดน้ำพร้อมระบบ ประปาภูเขา เพื่อช่วยเหลือราษฎรบ้านตะโลมะเนาะ หมู่ที่ ๑ บ้านบือราแง หมู่ที่ ๔ และบ้านสุโงงบาดู หมู่ที่ ๕ ซึ่งประสบ ความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

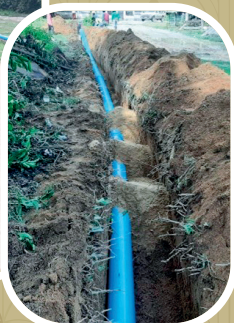
จากนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้ร่วมกัน **ศึกษาข้อมูล อย่างเป็นระบบ** จากทั้งเอกสาร แผนที่ ตลอดจนได้สอบถาม ข้อมูลจากราษฎรและคำนึงถึงความต้องการของราษฎร รวมทั้ง ได้พิจารณาถึงหลัก **ภูมิสังคม** ความเหมาะสมในวิถีชีวิต สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อจะได้นำข้อมูลไปประกอบการ พิจารณาให้ความช่วยเหลือและจัดทำโครงการ จึงมีมติร่วมกัน เห็นควรดำเนินการก่อสร้างโครงการฝายทดน้ำคลองตะโลมะลอล และโครงการฝายทดน้ำคลองบาไร่ยางอ เพื่อช่วยเหลือราษฎร บ้านตะโลมะเนาะ หมู่ที่ ๑ บ้านบือราแง หมู่ที่ ๔ และบ้านสุโงงบาดู หมู่ที่ ๕ ซึ่งประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒

ต่อมา กรมชลประทานซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดำเนินการก่อสร้างโครงการฯ ได้เข้ามาสำรวจพื้นที่เพื่อก่อสร้าง ระบบท่อส่งน้ำ ถึงเก็บน้ำและอาคารประกอบตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งการขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้และพื้นที่อุทกที่ติดน จากราษฎร พบว่า มีราษฎรบางส่วนยังไม่ได้ยินยอมอุทิศที่ดิน ให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการหารือ ร่วมกันโดยให้สามารถดำเนินการก่อสร้างโครงการฝายทดน้ำ คลองตะโลมะลอลก่อน ซึ่งเมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จ เกิดประโยชน์ให้แก่ราษฎรในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ราษฎร เดิมที่ไม่ได้ยินยอมอุทิศที่ดิน มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญ จึงเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินโครงการ จึงได้ **ระเบิดจาก ข้างใน** และเปิดใจและพร้อมที่จะร่วมพัฒนา จึงได้แจ้งให้ กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างโครงการต่อไปในพื้นที่ ของตน

ระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการฯ กรมชลประทาน ได้ดำเนินการให้ราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการน้ำ โดยราษฎรในพื้นที่ได้รวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ขึ้นมา คือกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการฝายทดน้ำคลองตะโลมะลอล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีสมาชิก จำนวน ๓๑ คน และ กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการฝายทดน้ำคลองบาไร่ยางออันเนื่องมาจาก พระราชดำริ มีสมาชิก จำนวน ๒๑ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ การบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทัวถึง และเป็นธรรม ถือเป็นจุดเริ่มต้นของ การมีส่วนร่วม สร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างกันของราษฎรในพื้นที่ ซึ่งในระยะต่อไปกลุ่มดังกล่าว จะพัฒนาไปสู่การทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในเรื่องอื่น ๆ รวมทั้งจะชักชวนราษฎรคนอื่น ๆ ให้เข้ามาร่วมทำกิจกรรม เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนของตนร่วมกัน

นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาดำเนินการ ปรับปรุงฝายทดน้ำบริเวณด้านหน้ามัสยิดวาดิลฮูเซ็น ให้สามารถ กลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งราษฎรในพื้นที่ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่หน้ามัสยิด ให้ดูสวยงาม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการทำ **เพื่อประโยชน์ส่วนรวม**

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ทรงคำนึงถึงความอยู่ดี มีสุขของราษฎร และทรงให้ความสำคัญในการประสานความ ร่วมมือกัน รวมทั้งคำนึงถึงความต้องการของราษฎรในพื้นที่ เพื่อกำหนดแก้ไขปัญหาและความเดือดร้อนได้ตรงจุด ราษฎร ในพื้นที่ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ดังเช่น นายอาหมิน โต๊ะหะ ราษฎรหมู่ที่ ๑ บ้านตะโลมะเนาะ เลขานุการกลุ่มผู้ใช้น้ำ ได้แสดงความรู้สึกถึงประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ความว่า

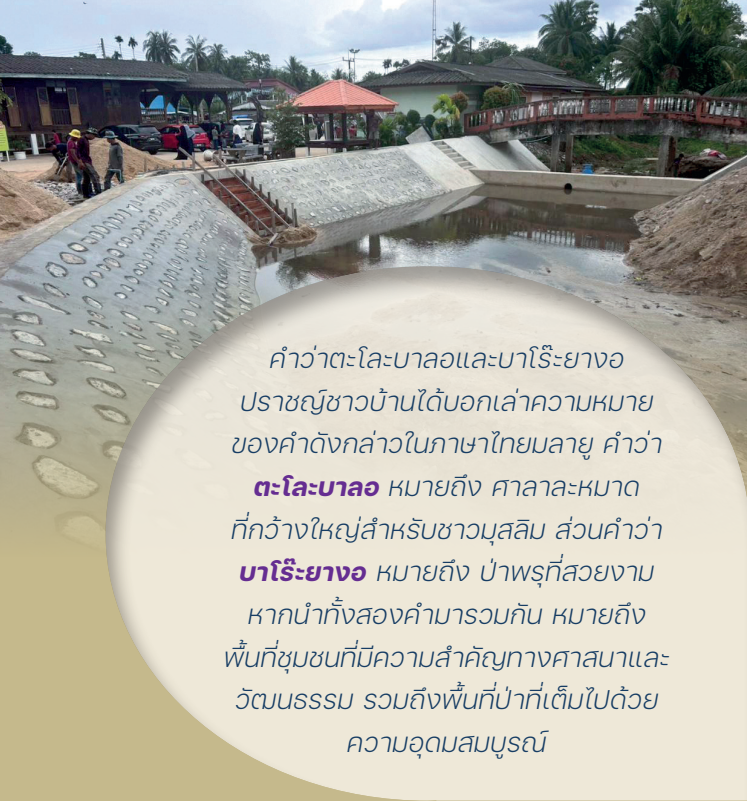

“ กระผมในฐานะตัวแทนชาวบ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านตะโละมาเนาะ หลังจากที่ได้รับพระราชทานโครงการฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอ และโครงการฝายทดน้ำคลองบาโระยางอ ความเป็นอยู่ของราษฎรที่นี่ดีขึ้น จากเดิมเวลาถึงฤดูแล้งหมู่บ้านของเราจะไม่มีน้ำใช้ น้ำที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำในบ่อบาดาล และที่นี่พอถึงฤดูแล้งบ่อเกือบทุกบ่อทุกบ้านน้ำจะแห้งหมด น้ำที่เหลืออยู่จะน้อยมาก ทุกคนจะต้องใช้น้ำอย่างประหยัด ซึ่งบางทีจะต้องไปขุดน้ำจากพื้นที่อยู่ห่างไกลชุมชน ซึ่งบางบ่อขุดเจาะลึกถึง ๑๐ เมตร กว่าจะใช้น้ำได้ แต่พอหลังจากที่ได้รับพระราชทานโครงการนี้ ความเป็นอยู่ของชาวบ้านที่นี่ดีขึ้นเยอะมาก มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นฤดูแล้งฤดูฝนสามารถใช้น้ำได้ตลอดทั้งปี ประชาชนทุกบ้านก็มีความสุขกับการได้รับพระราชทานโครงการนี้มา กระผมขอขอบพระคุณพระองค์ท่านที่ได้พระราชทานโครงการนี้ให้กับชาวบ้านชุมชนของเราได้ใช้น้ำอย่างสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณพระองค์ท่านครับ ”

วันนี้ความสมบูรณ์แห่งสายน้ำจากโครงการฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอ และโครงการฝายทดน้ำคลองบาโระยางอ จังหวัดนราธิวาส สามารถช่วยเหลือนิเวศน์บ้านตะโละมาเนาะ หมู่ที่ ๑ บ้านปือราแง หมู่ที่ ๔ และบ้านสุโหงบาดู หมู่ที่ ๕ ตำบลลูโบะสาวอ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส ให้น้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี นอกจากนี้ การดำเนินการปรับปรุงฝายทดน้ำเก่าที่ตั้งอยู่ใกล้กับมัสยิดวาดีลฮูเซ็น (มัสยิด ๓๐๐ ปี) ให้สามารถกลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยังส่งผลให้บริเวณพื้นที่หน้ามัสยิดมีทัศนียภาพและภูมิทัศน์ที่สวยงาม ซึ่งมัสยิดวาดีลฮูเซ็นถือเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่ได้ช่วยพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ที่มีความอยู่ดี มีสุข ซึ่งราษฎรจะได้ช่วยกันดูแลฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอและฝายทดน้ำคลองบาโระยางอ สายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณเป็นอย่างดียิ่งตลอดไป.

คำว่าตะโละบาลอและบาเริะยางอ
ปราชญ์ชาวบ้านได้บอกเล่าความหมาย
ของคำดังกล่าวในภาษาไทยมลายู คำว่า
ตะโละบาลอ หมายถึง ศาลาละหมาด
ที่กว้างใหญ่สำหรับชาวมุสลิม ส่วนคำว่า
บาเริะยางอ หมายถึง บำพรุที่สวยงาม
หากนำทั้งสองคำมารวมกัน หมายถึง
พื้นที่ชุมชนที่มีความสำคัญทางศาสนาและ
วัฒนธรรม รวมถึงพื้นที่ป่าที่เต็มไปด้วย
ความอุดมสมบูรณ์

พื้นที่หมู่บ้านตะโละมาเนาะ
มีประวัติความเป็นมายาวนาน และมีความ
สำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรม
โดยมี **"มัสยิดวาดีลฮูเซ็น"** ก่อสร้างตั้งแต่ปี
๒๖๖๗ ปัจจุบันมีอายุประมาณกว่า ๓๐๐ ปี
มัสยิดวาดีลฮูเซ็น เป็นมัสยิดไม้เก่าแก่ที่มี
สถาปัตยกรรมผสมผสานกันระหว่างมลายู
ไทย และจีน ถือเป็นมัสยิดที่เป็นศูนย์รวมจิตใจ
และเป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้าน

ลักษณะโครงการ

โครงการฝายทดน้ำตะโละบาลอพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นการก่อสร้างฝายหินก่อ ความยาวสันฝาย ๑๒ เมตร
ความสูง ๒ เมตร พร้อมติดตั้งระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบ
จำนวน ๓ สาย ความยาวรวม ๔,๑๕๕ เมตร และงานก่อสร้าง
ถังเก็บน้ำ ขนาดความจุ ๙๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒ แห่ง
และขนาด ๕๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ แห่ง โครงการ
ฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอ มีขนาดความจุ ที่ระดับกักเก็บ
๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร

โครงการฝายทดน้ำคลองบาเริะยางอพร้อมระบบ ส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นการก่อสร้างฝายหินก่อ ความยาวสันฝาย ๑๒ เมตร
ความสูง ๒ เมตร พร้อมติดตั้งระบบท่อส่งน้ำและอาคารประกอบ
จำนวน ๒ สาย ความยาวรวม ๓,๔๘๐ เมตร และงานก่อสร้าง
ถังเก็บน้ำ ขนาดความจุ ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ แห่ง
และโครงการฝายทดน้ำคลองบาเริะยางอมีขนาดความจุที่ระดับ
กักเก็บ ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตร

ประโยชน์รวมทั้ง ๒ โครงการ

จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนการอุปโภคบริโภคให้ราษฎร
บ้านตะโละมาเนาะ หมู่ที่ ๑ บ้านปือราแง หมู่ที่ ๔ และ
บ้านสุโหงบาตู หมู่ที่ ๕ ตำบลลูโบะสาว อำเภอบาเจาะ จังหวัด
นราธิวาส ประมาณ ๔๗๕ ครัวเรือน ราษฎร ๒,๔๔๔ คน
และพื้นที่ทำการเกษตร ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ได้มีน้ำใช้
อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี 🐼

โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาด ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

/ รัชพร หลานไทย
กองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์

“ครูแม่ไก่” – ฟังชื่อครั้งแรกอาจทำให้หลายคนเผลอหัวเราะเบา ๆ และอาจจินตนาการภาพครูยืนสอนอยู่หน้าห้องพร้อมมีแม่ไก่เกาะอยู่บนไหล่ หรืออาจกำลังสอนแม่ไก่ให้หัดอ่านหนังสือ แต่ในความจริงแล้ว **“ครูแม่ไก่”** คือชื่อเล่นของเด็ก ๆ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ใต้เรียก **นายตำรวจนิเทศก์ ตำรวจตระเวนชายแดน** ผู้เป็นทั้งครู พี่เลี้ยง ที่ปรึกษา และผู้ดูแลคุณภาพชีวิตของเด็ก ๆ อย่างใกล้ชิด

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงอุทิศพระองค์เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลมานานกว่า ๔๐ ปี ทรงให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะเรื่องน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพที่ดี ด้วยการส่งเสริมโภชนาการ สุขอนามัย และการศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒๒๒ แห่ง หลายแห่งยังคงเผชิญกับปัญหาน้ำดื่มที่ไม่สะอาด ไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน ดังพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ พระราชทานแก่คณะผู้ปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำรินงานสัมมนาครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประจำปี ๒๕๖๖ (ครั้งที่ ๔๒) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ออนไลน์) ความว่า

“...ขอให้ดูแลในเรื่องน้ำดื่มสะอาด ตรวจสอบภาชนะบรรจุน้ำรวมถึงอุปกรณ์ดูแลความสะอาดของน้ำให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ ปลอดภัย...”

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้สนองพระราชดำริ โดยการสนับสนุนงบประมาณให้แก่กรมอนามัยดำเนินโครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียน ตชด. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและขาดโอกาสอย่างแท้จริง มีการฝึกอบรมครูแม่ไก่ให้มีความรู้ด้านการจัดการน้ำตามหลักวิชาการ สามารถลงพื้นที่นิเทศ กำกับติดตาม ให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุม อีกทั้งยังจัดส่งชุดทดสอบภาคสนามและสารเคมีที่จำเป็นต่อการบำรุงรักษาระบบน้ำ เพื่อให้การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสำเร็จที่ได้หลังจากดำเนินงาน ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเมืองมีความรู้ในเรื่องการจัดการระบบผลิตน้ำดื่มมากขึ้น ส่งผลให้การทดสอบคุณภาพน้ำในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหลายแห่ง ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน อีกทั้งยังทำให้บุคลากรในโรงเรียนตระหนักในเรื่องคุณภาพน้ำดื่มเพิ่มมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ได้ลงพื้นที่เยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซื่อ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่มีผลการตรวจคุณภาพน้ำไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หลังจากการอบรมครูแม่ไก่ ทำให้สามารถเฝ้าระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำได้ด้วยตนเอง ผลการทดสอบคุณภาพน้ำผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ภาพที่เห็นในโรงเรียนเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน เด็ก ๆ ยกแก้วน้ำใสสะอาดขึ้นดื่มอย่างมั่นใจ เสียงหัวเราะระหว่างมือกลางวันดังคลอไปกับสายลม พวกเราได้พูดคุยกับครูใหญ่อำนาจ สืบสุทธา ท่านเล่าว่าอัตราการเจ็บป่วยจากโรคทางเดินอาหารลดลงอย่างเห็นได้ชัด เด็ก ๆ สุขภาพดีขึ้น

ครูแม่ไก่เองก็ยังคงทำหน้าที่เป็นดั่งแม่ไก่ตัวใหญ่ ที่คอยปกป้องลูกเจี๊ยบไม่ให้เสี่ยงกับน้ำที่มีการปนเปื้อน ทำให้ปัญหาน้ำดื่มในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบและยั่งยืน เพื่อให้เด็ก ๆ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้ดื่มน้ำสะอาด และเติบโตอย่างแข็งแรง พร้อมเผชิญอนาคตที่สดใส 🐔

พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (๒)

/ รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ ภักดีคำ
รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา

ขุดคลองผดุงกรุงเกษม ขยายขอบพระนคร

พระราชกรณียกิจหลังจากที่ขึ้นครองราชย์แล้วคือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริว่า ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นนั้น ได้ขอแรงลาวเขมรเมืองประเทศราช มาขุดคลองในกำแพงและนอกกำแพงพระนคร

ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็โปรดฯ ให้จ้างจีนขุดคลองถัดหลังเมืองนครเขื่อนขันธ์

ครั้นถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จ้างจีนขุดคลองทุ่งแสนแสบ ตลอดถึงบางขุนากอกแม่น้ำเมืองฉะเชิงเทรา แล้วขุดที่บางจะเกร็งถัดออกแม่น้ำเหนือเมืองนครเขื่อนขันธ์ ได้ปากคลองสำโรงอีกแห่งหนึ่ง ทำให้ขุดคลองให้ราษฎรได้ไปมาโดยสะดวก

ทุกวันนี้บ้านเมืองเจริญขึ้น ผู้คนก็มากกว่าเมื่อแรกสร้างกรุง หลายเท่า ควรที่จะขยายพระนครออกไปให้ใหญ่กว้างอีกขึ้นหนึ่ง

แนวคลองผดุงกรุงเกษม (เส้นสีแดง) ที่ขุดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔

ที่มา: แผนภูมิรัชกาลที่ ๔ รัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึ่งโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาตรีสุริยวงศ์ ว่าที่สมุหพระกลาโหมเป็นแม่กอง จมื่นไวยวรนาถเป็นกงสี จ้างจีนขุดคลองคูพระนครออกไป อีกชั้นหนึ่ง ปากคลองข้างทิศใต้ออกไปริมวัดแก้วฟ้า ปากคลอง ข้างทิศเหนือออกไปริมวัดเทวราชกุญชร เริ่มขุดเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๓๙๔ ใช้เวลา ๑๐ เดือน แล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๓๙๕ พระราชทานชื่อว่า **คลองผดุงกรุงเกษม**

สร้างป้อมรักษาเมืองชั้นนอก

หลังจากขุดคลองผดุงกรุงเกษมแล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้ง ๓ พระองค์ได้ทรงกระทำการบ้านเมืองต่อๆ มา ทุกพระองค์

การทำป้อมปราการจะป้องกันข้าศึกศัตรูซึ่งจะเบียดเบียน พระนครได้ เวลานี้ไพร่บ้านพลเมืองก็สมบูรณ่มั่งคั่งขึ้น กว่าแต่ก่อน ตึกกวนบ้านเรือนข้าราชการและราษฎรขยายออก อยู่นอกพระนครโดยมาก ป้อมปราการที่เมืองสมุทรปราการ และเมืองนครเขื่อนขันธ์ ซึ่งสร้างไว้เป็นชั้นหนึ่งสองชั้นมีแล้ว แต่ที่กรุงเทพมหานครยังไม่มั่นคงที่จะสู้รบข้าศึกศัตรูซึ่งจะเกิดขึ้น ขึ้นใน ทางล่าน้ำก็สามารถขึ้นล่องไปมาได้อยู่ในฝั่งตะวันออก ทั้งเหนือหน้าได้นำ

ป้อมป้องกันจามิตร เขตคลองสาน ที่ได้รับการอนุรักษ์จนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึ่งโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ขุดคลองเป็นคูออกไปอีกชั้นหนึ่ง แล้วจะ ทำป้อมก่อกำแพงขึ้นด้านตะวันออก กับทางล่าน้ำจะขึ้นมา กรุงเทพมหานคร จะให้ทำป้อมขึ้นอีกปากละป้อม โดยหวัง พระราชเหตุที่ว่า มีข้าศึกสงครามจะได้เป็นที่อุ่นใจแก่ไพร่บ้าน พลเมืองซึ่งตั้งอยู่นอกกำแพงพระนคร

อีกประการหนึ่ง พ่อค้าต่างประเทศเข้ามาค้าขาย เห็นบ้านเมืองป้อมคูมั่นคงก็จะไม่อาจหมิ่นประมาทได้ จึ่งเริ่ม ได้ลงมือทำการ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๙๕ ได้ลงมือก่อ ยังไม่เสร็จ ก็พระราชทานชื่อป้อมที่ตรงข้ามปากคลองผดุงชื่อ **ป้อมป้องกันจามิตร** ป้อมปากคลองที่ ๑ ชื่อ **ป้อมปิดปัจจนิก** ป้อมเล็กสำหรับยิงสลุตเรียกว่า **ป้อมอีกเหลี่ยมหาญ** ป้อมที่ ๒ เรียกว่า **ป้อมผลาญไฟรึราบ** ป้อมที่ ๓ เรียกว่า **ป้อมปราบศัตรูพ่าย** ป้อมที่ ๔ เรียกว่า **ป้อมทำลายปรปักษ์** ป้อมที่ ๕ เรียกว่า **ป้อมหักกำลังศัตรู** ป้อมปากคลองข้างเหนือชื่อ **ป้อมมหานคร รักษา**

สภาพคลองผดุงกรุงเกษมในปัจจุบันหลังมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม

ที่มา: พระราชกิจจานุเบกษาฉบับปรปักษ์

พระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ผู้นำทัพไปตีเมืองเชียงตุง

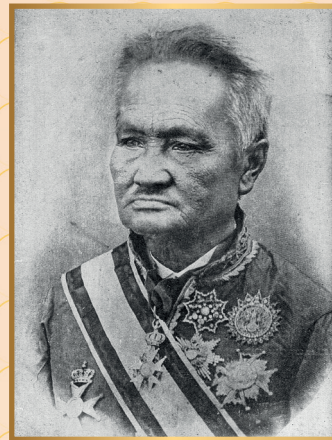
การสงครามเมืองเชียงตุง

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท คุมกองทัพกรุง กองทัพหัวเมืองฝ่ายเหนือ และทัพเมืองน่าน เมืองแพร่ เมืองหล่มดักดี จำนวน ๑๐,๐๐๐ เศษ ยกไปทางเมืองน่าน ตัดทางไปเมืองลื้อเข้าตีเมืองเชียงตุงให้อุปราชมหาไชยไปในกองทัพนั้นด้วย ทัพ ๑ ให้เจ้าพระยาอมราชยกไปทางเมืองเชียงใหม่ คุมทัพหัวเมืองเชียงใหม่ เมืองนคร เมืองลำพูน ยกไปทางเมืองยอง

ต่อมากองทัพพระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท และเจ้าพระยาอมราช ยกขึ้นไปถึงเมืองเชียงตุง ได้ตั้งค่ายประชิดเข้าไปจนถึงกำแพงเมือง พอได้ข่าวว่าพม่ายกกองทัพมาช่วยเมืองเชียงตุง ก็พากันล่าทัพถอยกลับมา

พระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท พักกองทัพอยู่ที่เมืองน่าน เจ้าพระยาอมราช พักกองทัพอยู่ที่เมืองเชียงใหม่ มีใบบอกลงมากราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามเรื่องความซึ่งได้ยกขึ้นไปตีเมืองเชียงตุงทุกประการ

ครั้นถึงเดือน ๑๒ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ว่าที่

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)

ที่มา: โดย Colesworthey Grant

ภาพสีน้ำของทหารราบชาวพม่า ๓ นาย ใน พ.ศ. ๒๓๙๘

สมุหพระกลาโหม ขึ้นไปปรึกษาราชการที่จะให้กลับไปตีเมืองเชียงตุงให้ได้ เอาทหาร ปืน และปืนกระสุนแตกขึ้นไปส่งด้วย

พระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท เจ้าพระยาอมราช ลงมาถึงเมืองอุดรดิตถ์ได้พบพม่ารบกันแล้วก็กลับขึ้นไปเห็นว่าอยู่ในฤดูแล้ง ข้าวในนาของราษฎรพอจะเก็บเกี่ยวได้ ก็ยกกองทัพกลับไป ครั้งนั้นพม่า ไทใหญ่ ยกมาช่วยรักษาเมืองเชียงตุงจำนวนมาก ออกมาตั้งค่ายรับนอกเมือง

กองทัพพระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ได้สู้รบกับพม่าอยู่จนสิ้นกระสุนดินดำและเสบียงอาหารก็ล่าทัพกลับมา แต่ทัพเจ้าพระยาอมราชนั้นยกไปได้ครึ่งทางได้ข่าวว่าทัพพระเจ้านั่งยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิทล่าถอยมาแล้ว ก็ยกทัพกลับมายังเมืองเชียงใหม่

ทรงสร้างวังและวัดที่ทุ่งปทุมวัน

ใน พ.ศ. ๒๓๙๕ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริว่า ท้องนาของหลวงอยู่ในคลองบางกะปิ (ปัจจุบันคือ คลองแสนแสบ) แห่งหนึ่ง จะโปรดเกล้าฯ ทำเป็น สระบัวปลูกบัวต่าง ๆ ไร่หมื่นไร่ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยญาติ (ทัต บุนนาค) เป็นแม่กอง พระยาสามภพพ่าย เป็นนายงาน จ้างจีนขุดสระบัวให้เป็นเกาะน้อย เกาะใหญ่ลดเลี้ยวกันไป ถ้าที่ไม่พอก็ให้ซื้อราษฎรต่อไปอีก

สมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยญาติ (ทัต บุนนาค) และ พระยาสามภพพ่าย จึงพระที่นั่งที่ประทับแรมองค์ ๑ ทำพลับพลา โรงละคร ที่เจ้าจอมอาศัย โรงครัวข้างใน และโรงครัวเลี้ยงขุนนาง ข้างหน้า ก่อกำแพงล้อมรอบเป็นเขตฝ่ายหน้าฝ่ายใน

ส่วนทางทิศใต้ให้สร้างวัดขึ้นวัด ๑ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานชื่อ **วัดปทุมวนาราม** แล้วนิมนต์พระสงฆ์ธรรมยุติกาไปจำพรรษา เจ้าอธิการชื่อ พระครูปทุมธรรมธาดา

นอกจากนั้นมีการขุดสระใหญ่มีเกาะน้อย เกาะใหญ่ในกลางสระ ในสระนั้นให้ปลูกบัวต่าง ๆ บนเกาะนั้นให้ปลูกผักต่าง ๆ พรรณดอกไม้

วัดปทุมวนาราม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๐

ต่าง ๆ ถึงหน้าแล้งเดือน ๒ ข้างขึ้น ก็ให้น้ำเข้าไปไว้เปี่ยมสระ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จมาประทับแรม อยู่ ๒ ราตรีบ้าง ๓ ราตรีบ้าง

ให้เจ้าจอมข้างในลงเรือพายเก็บดอกบัวและดอกไม้และผัก ขิงกันเล่นเป็นการสนุก เวลาเช้าพระราชคณลงเรือสำปั้น พายเข้าไปรับบิณฑบาต เวลาค่ำก็ให้มีผ้าป่า และให้เรือ ข้าราชการเข้าไปเล่นสักรวดดอกสร้อย และมีละครข้างใน ที่พระราชวังนั้นบ้าง เป็นประจำทุกปี

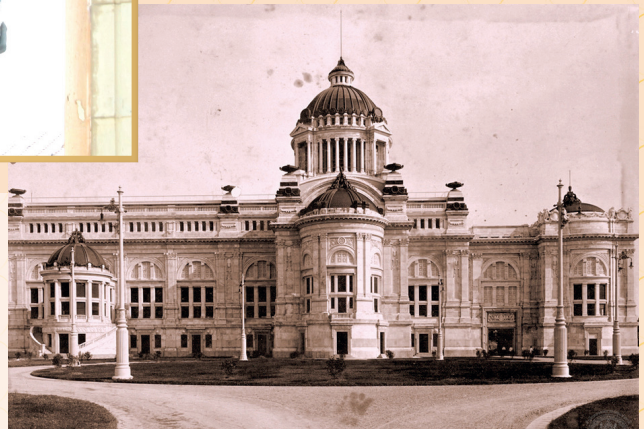
วัดปทุมวนาราม ในปัจจุบัน

ที่มา: ประชุมภาพประวัติศาสตร์ แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

พระที่นั่งไชยชุมพล

ที่มา: www.natgo.th

พระที่นั่งอนันตสมาคม ในพระราชวังดุสิต ซึ่งรัชกาลที่ ๕ มีพระราชดำริให้สร้างขึ้นและพระราชทานนามตามพระที่นั่งในพระอภิเนาว์นิเวศน์องค์เดิมที่ถูกรื้อลง

พระที่นั่งกุฎราศิโย ในพระอภิเนาว์นิเวศน์ เป็นหอสูง ๕ ชั้น และชั้นบนมีนาฬิกาขนาดใหญ่

ทรงสร้างพระอภิเนาว์นิเวศน์ในวังหลวง

ใน พ.ศ. ๒๓๙๗ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริว่า บริเวณพระราชอุทยานสวันทาสัย โปรดให้สร้างนั้น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงริ่ไปถวายใน พระอารามต่าง ๆ เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม วัดพระเชตุพน เป็นต้น เหลือแต่แผ่นดินว่างอยู่

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเจ้าบรมมหาราชมนตรี (หมื่น บุนนาค) เป็นแม่กอง ให้สร้างพระมหาราชมนเทียรขึ้นใหม่ ๕ องค์ เมื่อการก่อสร้าง สำเร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทาน ชื่อให้คล้องจองกันทั้งเก่าทั้งใหม่ ดังนี้

• พระที่นั่งหน้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ให้ชื่อว่า **พระที่นั่งไชยชุมพล**

- พระที่นั่งสูง ๕ ชั้น ให้ชื่อว่า **พระที่นั่งกุฎราศิโย**
- พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ โปรดให้แปลงชื่อว่า **พระที่นั่ง**

สุทธาสวรรย์

- ท้องพระโรงเสด็จออก ให้ชื่อว่า **พระที่นั่งอนันตสมาคม**
- พระมหาราชมนตรีฝ่ายในองค์ ๑ ให้ชื่อว่า **บรมพิมาน**
- ท้องพระโรงฝ่ายในที่เฝ้า ให้ชื่อว่า **นงคราญสโมสร**
- พระพิมานฝ่ายใต้องค์ ๑ ให้ชื่อว่า **จันทรทิพย์ภาค**
- พระพิมานฝ่ายเหนือองค์ ๑ ให้ชื่อว่า **ภานุมาศจำรูญ**
- พระตำหนักเดิม ให้ชื่อว่า **มุลมณเทียร**
- หอพระบริตร ให้ชื่อว่า **หอเสถียรธรรมบริตร**
- หอแสงศาสดาราม ให้ชื่อว่า **หอราชฤทธิรุ่งโรจน์**
- หอที่เลี้ยงแขกเมือง ให้ชื่อว่า **หอโกชนลีลาศ**

• พระที่นั่งไว้ของประหลาดต่าง ๆ ให้ชื่อว่า **พระที่นั่ง ประพาฬพิพิธภัณฑ**

การก่อสร้างพระอภิเนาว์นิเวศน์นี้ สมเด็จพระเจ้าบรมมหาราชมนตรี เป็นแม่กอง พระยาเพชรพิไชย พระยาสามภพพ่าย เป็นนายงาน เมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมมหาราชมนตรีถึงแก่ พินาศแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ที่สมุหพระกลาโหม ควบคุมการก่อสร้างต่อไปจนสำเร็จ

เซอร์จอห์น เบาว์ริง ราชทูตอังกฤษ ผู้ทำสนธิสัญญาการค้าเสรีกับสยาม

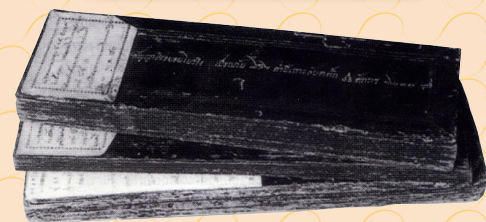
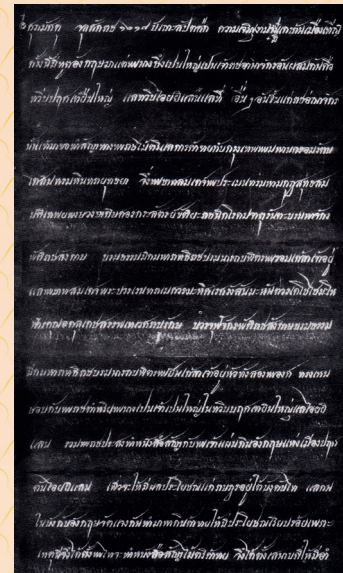
การทูตกับอังกฤษ และสนธิสัญญาเบาว์ริง

ใน พ.ศ. ๒๓๙๓ ปลายรัชกาลที่ ๓ รัฐบาลอังกฤษแต่งตั้งให้เซอร์เจมสปรุก เป็นทูตมาขอแก้หนังสือสัญญาซึ่งเฮนรีเบอร์นี ได้มาทำไว้ แต่ฝ่ายไทยไม่ยอมแก้เนื่องจากเป็นช่วงที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวร

ในเวลาต่อมา รัฐบาลอังกฤษจึงส่งเซอร์จอห์น เบาว์ริง เจ้าเมืองฮ่องกง ให้จัดการให้ไทยยอมทำหนังสือสัญญา แม้จะต้องทำสงครามอย่างเมืองจีนก็ให้ได้ แต่ประจวบเวลาเปลี่ยนรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จครองราชสมบัติ

เซอร์จอห์น เบาว์ริง ทราบกิตติศัพท์ว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชอัธยาศัยโอบอ้อมกว้างขวาง โปรดวิชาความรู้ของฝรั่ง ทั้งทรงทราบภาษาอังกฤษ แตกต่างกับพระเจ้าแผ่นดินประเทศอื่น ๆ ทางตะวันออกในสมัยนั้น จึงบอกไปให้รัฐบาลทราบ

ดังนั้น ใน พ.ศ. ๒๓๙๘ รัฐบาลอังกฤษจึงตั้งให้เซอร์จอห์น เบาว์ริง เป็นราชทูตพิเศษเชิญพระราชสาส์นของสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย มาถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามราชประเพณีระหว่างประเทศที่มีอิสระเสมอกัน ขอทำหนังสือสัญญาใหม่โดยดีอีกครั้งหนึ่ง

สนธิสัญญาเบาว์ริงฉบับภาษาไทย

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นตั้งแต่เมื่อยังทรงผนวช ว่าเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงแห่งโลก หากประเทศใดมัวนิยมอยู่ในทางอย่างโบราณ ไม่เปลี่ยนนโยบายก็จะเกิดภัยอันตรายแก่บ้านเมือง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงรับจะแก้ไขหนังสือสัญญาตามประสงค์ของรัฐบาลอังกฤษ ทำให้เกิดมิตรภาพเป็นปัจจัยในการที่ปรึกษาสัญญาใหม่ผ่อนผันกัน โดยไม่ตรีจิต สำเร็จประโยชน์ดังพระราชประสงค์ ดังปรากฏความในพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ ของเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (จำ บุนนาค) ว่า

“ศักราช ๑๒๑๗ (พ.ศ. ๒๓๙๗) ปีเถาะสัปตศก เป็นปีที่ ๕ วันอาทิตย์ เดือน ๕ ขึ้น ๗ ค่ำ เชยอนโบวริง ราชทูตนาย ๑ มิสเตอร์ฮาร์ปิก อุปทูตนาย ๑ มิสเตอร์ยอนจาโรโบวริง ตรีทูตนาย ๑ รวม ๓ นาย มาด้วยเรือกลไฟชื่อลัสเลื่อ ลำ ๑ ชื่อปริอชันลำ ๑ ถึงปากน้ำเจ้าพระยาทอดอยู่นอกสันดอน พระยามหาธรรมนิกร พระยาสมุทรบุรานุรักษ์ บอกขึ้นมาถึงกรุงเทพมหานคร เดือน ๕ ขึ้น ๘ ค่ำ นำความขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณาทรงทราบได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ท่านเจ้าพระยาครีสุทรีวงศ์ ลงไปรับ เชยอนโบวริงที่เมืองสมุทรปราการ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้เซอร์จอห์น เบาว์ริง อัครราชทูตอังกฤษ เข้าเฝ้าฯ (วาดโดย นคร หุราพันธ์)

เชยยอนโบวริงกับขุนนางอังกฤษเข้ามาด้วยกำปั่นไฟ ชื่อปรีชัง ถึงเมืองสมุทรปราการ ณ เดือน ๕ ขึ้น ๑๕ ค่ำ (ตรงกับวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๗) แล้วได้ยิงปืนสวดธง แผ่นดิน ๒๑ นัด ทั้ง ๒ ฝ่าย ท่านเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์จัดเรือ กระบวนแห่ที่เกณฑ์ลงไปแต่กรุงเทพมหานคร ๒๖ ลำ ส่งเชยยอนโบวริง ฮารีปิก ยอนจาโรโบวริง กับขุนนางอังกฤษ นายไพร่ ๒๔ คน ขึ้นมาถึงกรุงเทพมหานคร

วันเดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ ขึ้นพักอยู่ที่วัดหน้าวัดประยูรวงศ์ ครั้นเวลาบ่าย กำปั่นไฟเชยยอนโบวริงขึ้นมาถึงกรุงเทพมหานคร ขอให้เรือทอดหน้าป้อมปัจจามิตร ป้อมปัดปัจจนิก แล้วได้ ยิงปืนสวดธงแผ่นดิน ๒๑ นัดอีกทั้ง ๒ ฝ่าย แล้วเลื่อนขึ้นมา ทอดที่หน้าตึกพัก

ครั้น ณ วันเดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ เข้าเฝ้าออกใหญ่ที่พระที่นั่ง อมรินทร์วิจิตร เชยยอนโบวริงจัดนาฬิกาพก ๑ ตลับ ทองคำประดับเพชร ๑ สาย สร้อยทองสำหรับนาฬิกาสาย ๑ หีบเขียนหนังสือสำหรับเดินทาง ๑ พูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย แล้วโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ตั้งผู้รับสั่งให้ปรึกษา

ทำหนังสือสัญญาด้วยเชยยอนโบวริง คือพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ๑ สมเด็จเจ้าพระยาองค์ใหญ่ ๑ สมเด็จเจ้าพระยาองค์น้อย ๑ ท่านเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ๑ เจ้าพระยาผู้ช่วยราชการกรมท่า ๑ รวม ๕ แต่เจ้าพระยา นิกรบดีนทร์ที่สมุหนายกนั้น ท่านชราป่วยไปไหนไม่ได้ จึงไม่มีชื่อเข้าในที่ประชุม

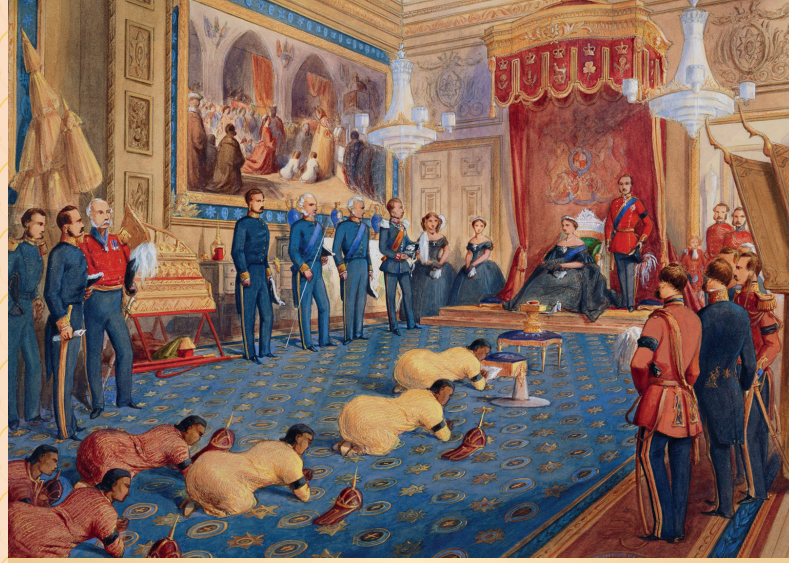
ต้นฉบับสนธิสัญญาเบาว์ริง

ประชุมทำหนังสือสัญญาที่พระราชวังเดิม เป็นสัญญา ว่าด้วยการแผ่นดิน ๑๒ ข้อ กฎหมาย ๖ ข้อ พิกัดสินค้า ๓ ข้อ รวม ๒๑ ข้อ เมื่อวันลงชื่อประทับตราหนังสือสัญญานั้น ได้ยิงปืนที่ป้อมวิชัยนทรประสิทธิ์ ๒๑ นัด ฝ่ายกำปั่นรบอังกฤษ ก็ยิงปืนสวดด้วย ๒๑ นัด

ครั้น ณ วันจันทร์ เดือน ๕ แรม ๗ ค่ำ เชยยอนโบวริง เข้าเฝ้ากราบถวายบังคมลาไปด้วยเรือสุรายุภักษ์ กับเรือ กระบวนรวม ๙ ลำ ไปส่งถึงเมืองสมุทรปราการ แล้วเชยยอน โบวริงกับขุนนางอังกฤษ ลงเรือผืนแผ่นทะเลออกไปกำปั่นรบ นอกสันดอน ได้ออกจากเมืองสมุทรปราการ เดือน ๖ ขึ้น ๗ ค่ำ (วันที่ ๒๒ เมษายน) ครั้น ณ เดือน ๖ ขึ้น ๙ ค่ำ ให้อำมาตย์ไปจาก ที่ทอดนอกสันดอน..."

คณะทูตสยามที่เข้าเฝ้าฯ ครั้นวิกฤตอริเย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๐
นำโดยพระยามนตรีสุริยวงษ์ (ชุ่ม บุนนาค)

คณะทูตสยามเข้าเฝ้าฯ ครั้นวิกฤตอริเย แห่งอังกฤษ

แต่งคณะราชทูตไปเข้าเฝ้าฯ ครั้นวิกฤตอริเย

ใน พ.ศ. ๒๔๐๐ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริว่า พระเจ้าแผ่นดินอังกฤษและพระเจ้าแผ่นดินฝรั่งเศส ได้แต่งราชทูตคุมของทรงยินดีเข้ามาขอทำหนังสือสัญญาเป็นทางพระราชไมตรีด้วย สยามควรจะแต่งราชทูตออกไปตอบแทนค่านับบ้างจึงจะสมควร พระราชไมตรีจะได้สนิทยิ่ง ๆ ขึ้นไป

อังกฤษจึงจัดเรือรบให้เข้ามารับราชทูตที่กรุงเทพมหานคร ออกไปเจริญทางพระราชไมตรี ณ กรุงลอนดอน เมื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ตั้งให้

พระยามนตรีสุริยวงศ์ บุตรสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหา ประยูรวงศ์ (ดิศ บุนนาค) เป็นราชทูต

เจ้าหมื่นสรรเพธภักดี ข้าหลวงเดิม เป็นอุปทูต

จมีนมนเทียรพิทักษ์ ข้าหลวงเดิมในพระบวรราชวัง เป็นตรีทูต

หม่อมราโชทัย เป็นล่าม

จมีนราชามาตย์ และ**นายพิจารณ์สรรพกิจ** คุมเครื่องราชบรรณาการ

รวมทั้งข้าหลวงมีชื่อรวม ๒๗ นาย เชิญพระราชสาส์น และเครื่องมงคลราชบรรณาการ ได้แก่ ราชูปโภคและเครื่องสูง และตัวอย่างสินค้าต่าง ๆ ออกไปเจริญทางพระราชไมตรี กับสมเด็จพระนางเจ้าควีนวิกตอเรีย แห่งอังกฤษ 🧑🏻

รองศาสตราจารย์ ดร.สานติ ภักดีคำ
รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสภา
ผู้เรียบเรียง

สานสัมพันธ์ไมตรีกับอเมริกาและยุโรป

หลังจากทำสัญญากับอังกฤษแล้ว ไทยได้ทำสัญญาลักษณะเดียวกันนี้กับประเทศต่าง ๆ อีกหลายประเทศ เช่น อเมริกา ฝรั่งเศส เป็นต้น รวมฝรั่งต่างชาติที่ได้มาขอทำหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีเมื่อในรัชกาลที่ ๔ มี ๙ ชาติดังนี้

๑. อังกฤษ ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘
๒. อเมริกา ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๙
๓. ฝรั่งเศส ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๙
๔. เดนมาร์ก ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๐
๕. โปรตุเกส ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒
๖. ฮอลันดา ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓
๗. เยอรมัน ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔
๘. สวีเดนกับนอร์เวย์ ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑
๙. เบลเยียม ทำหนังสือสัญญาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑

ส่วนประเทศอิตาลีกำลังปรึกษาจะสัญญา และประเทศออสเตรียกับฮังการี กับประเทศสเปนกำลังเตรียมจะมาขอทำหนังสือสัญญา แต่ไม่ทัน สิ้นรัชกาลที่ ๔ ก่อน จึงได้มาทำสัญญาเมื่อต้นรัชกาลที่ ๕

วันจันทร์ที่
๒๑ | เมษายน ๒๕๖๘

องคมนตรีเป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๖๘ มูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

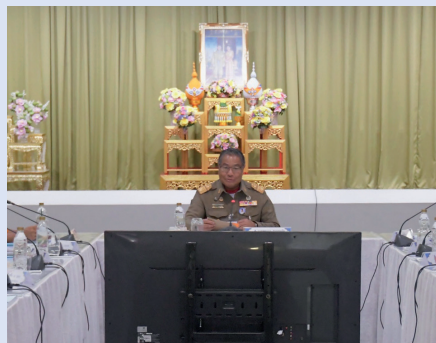
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานกรรมการมูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยนายจรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี รองประธานกรรมการฯ เป็นประธานการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๖๘ มูลนิธิฝนหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ ห้องประชุมเทวกุล ชั้น ๖ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณากิจการของมูลนิธิ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนการปฏิบัติการฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อบรรเทาภัยแล้งภัยพิบัติ และปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกินค่ามาตรฐานให้สถานการณ์สามารถคลี่คลายลง จนมีค่าคุณภาพอากาศในระดับปกติ

วันอังคารที่
๒๒ | เมษายน ๒๕๖๘

องคมนตรีเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพระพุทธเมตตาประเทศไทยฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการมูลนิธิพระพุทธเมตตาประเทศไทยฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการมูลนิธิพระพุทธเมตตาประเทศไทยฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมอาคารรับรอง ๖๐๖ สนามเสือป่า สำนักพระราชวัง เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีวาระการประชุมเพื่อทราบผลการดำเนินงานของมูลนิธิพระพุทธเมตตาประเทศไทยฯ รวมทั้งพิจารณาการจัดพิธีฉลองครบรอบหนึ่งทศวรรษพระพุทธเมตตาประเทศไทยฯ ไตรโลกนาถคันธารราษฎร์อนุสรณ์ การจัดงานทอดผ้าป่ามหากุศลเพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิฯ และแผนการจัดกิจกรรมประจำปี ๒๕๖๘

วันอังคารที่
๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

องคมนตรีเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคใต้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ โดยมี พลเอก เจริญชัย สิทธิสาธิต องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ เข้าร่วมการประชุม ณ สำนักงาน กปร. เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานลงพื้นที่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘ ตลอดจนความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ “ต่อยอด” อาทิ โครงการต่อยอดโครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง โครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์แก่ราษฎรในโครงการพัฒนาพื้นที่ภูแบ่สิรา บ้านปลากาซิง หมู่ที่ ๔ ตำบลกล่อล่า อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ฯลฯ รวมถึงร่วมกันพิจารณาโครงการต่างๆ ให้แล้วเสร็จเพื่อสร้างประโยชน์ต่อไป

วันพุธที่
๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

องคมนตรีประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พื้นที่ภาคกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง พร้อมด้วย พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ณ สำนักงาน กปร. เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เพื่อรับทราบผลการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในเขตพื้นที่ภาคกลางที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๖ โครงการ และโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งโครงการต่อยอดโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี และโครงการอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรต่อไป

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ พร้อมด้วยรองประธานกรรมการ พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี และพลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี คณะกรรมการฯ และที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการฯ ร่วมการประชุม ณ สำนักงาน กปร. เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ทั้ง ๔ ภาค โดยสามารถขับเคลื่อนโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๑๑๒ โครงการ ให้ดำเนินการแล้วเสร็จไปได้ จำนวน ๖๗ โครงการ และโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑๘๙ โครงการ ที่จะต้องติดตามเร่งรัด จำนวน ๓๖ โครงการ รวมทั้งพิจารณาโครงการต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙ โครงการ ให้อย่างมีประสิทธิภาพแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปยังห้องประชุมเมืองราดศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อร่วมประชุมติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งติดตามผลการติดตามและขับเคลื่อนโครงการฯ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากนั้น คณะเดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลึกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อติดตามผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานและเยี่ยมประชาชนผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปติดตามความก้าวหน้าการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยชะเอมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็น ๑ ใน ๗ ของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเหนือเขื่อนป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อสืบสานพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีพระราชประสงค์ให้เขื่อนป่าสักฯ สามารถเก็บกักน้ำได้มากกว่านี้ เพราะต่อไปน้ำอาจจะไม่พอ และยังพระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม ให้พิจารณาเก็บกักน้ำตอนบนของลำน้ำสาขาลำน้ำป่าสักไว้ให้มาก เพื่อใช้ด้านการเกษตรและป้องกันอุทกภัย เนื่องจากน้ำเหนือเขื่อนป่าสักฯ มีปริมาณมากและให้พิจารณาจัดเก็บให้เหมาะสมเพื่อใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และการเกษตรกรรมให้แก่ราษฎรในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งบรรเทาปัญหาอุทกภัยให้แก่ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียง

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง พร้อมด้วย พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรครอบคลุมพื้นที่กว่า ๑๘๕,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์กว่า ๙,๐๐๐ ครัวเรือน และช่วยลดผลกระทบจากปัญหาน้ำแล้งและอุทกภัย รวมทั้งสามารถลดต้นทุนน้ำดื่มไม่ให้รูล้ำพื้นที่ จากนั้น คณะเดินทางไปยังเขื่อนขามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครนายก พระบรมชนกชลพัฒน์ (พิพิธภัณฑสถานเขื่อนขุนด่านปราการชล) และสวนศิริมงคล ของนางพญ ศิริมงคล เกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการระบบท่อส่งน้ำฝายเขื่อนขุนด่านปราการชล - คลองสีเสียด

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคกลาง และคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยปรืออันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในโครงการพัฒนาลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำนครนายก เพื่อส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรของราษฎรและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยเชื่อมโยงกับระบบส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยทรายทอง และอ่างเก็บน้ำคลองโสดในลักษณะอ่างพวง จากนั้นคณะเดินทางไปยังชมแปลงเกษตรของนางสุดใจ เสวยสุข เกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

นายพลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วย พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี รองประธานกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ณ สำนักงาน กปร. เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เพื่อรับทราบการปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ตลอดจนผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา อาทิ การขยายเสริมเพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และศูนย์สาขาจำนวน ๒๒๑ แห่ง จากเดิม ๑๐๑ แห่ง การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนรวมจำนวน ๑๑๓ รายการ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ MOU เพื่อสนับสนุนการขยายผลต่อยอดโครงการฯ จำนวน ๕ ฉบับ นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาแนวทางการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนา เพื่อขยายช่องทางเผยแพร่องค์ความรู้และสร้างประโยชน์ในอีกหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนต่อไป

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะอนุกรรมการฯ ลงพื้นที่ติดตามโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านแม่ฮุ้นพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านสวนหลวงแห่งที่ ๒ พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดแพร่ ซึ่งทั้งสองโครงการเป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามที่ราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือ โดยดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อตุลาคม ๒๕๖๖ และเมษายน ๒๕๖๘ ตามลำดับ ปัจจุบันราษฎรได้ใช้น้ำจากโครงการในการประกอบอาชีพได้หลากหลาย ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำแม่สองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๓๙ มีความจุ ๖๕.๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรรมในช่วงฤดูฝน จำนวน ๒๙,๐๐๐ ไร่ และฤดูแล้ง ๒๑,๙๑๔ ไร่ ใน ๒ อำเภอของจังหวัดแพร่ คือ อำเภอสอง และอำเภอวังทอง และโครงการอ่างเก็บน้ำแม่แคมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๘ มีความจุ ๘.๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกในช่วงฤดูฝนประมาณ ๗,๕๐๐ ไร่ และฤดูแล้งประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ประชุมติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ ห้องประชุมศรีวิชัย ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช จากนั้นเดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๗ มีความจุ ๓๖.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๑,๒๐๐ ไร่ และมีแผนก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำเพิ่มเติมอีก ๒๗ กิโลเมตร ราษฎรได้รับประโยชน์ ๑,๘๘๗ ครัวเรือน อีกทั้งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนรองรับการขยายตัวของชุมชน และช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอทุ่งใหญ่ รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำและสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ติดตามโครงการขุดคลองระบายน้ำชะวอด - แพรกเมือง พร้อมประตูระบายน้ำและคันกันทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งทำหน้าที่ระบายน้ำร่วมกับประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ป้องกันน้ำเค็มรุกล้ำ และชักน้ำส่งเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๘๗,๐๐๐ ไร่ จากนั้น คณะเดินทางไปติดตามโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าพรุควนเคร็งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับฟังผลการดำเนินงานในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและควบคุมไฟป่า การปลูกฟื้นฟูและบำรุงพื้นที่เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของป่าพรุในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ และคณะ เดินทางไปยังโครงการประตูประบายน้ำแม่ข่าย (บ้านหาดสะพานจันทร์) อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย เพื่อรับฟังรายงานสรุปโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีจำนวน ๓๒ โครงการ มีปริมาณน้ำเก็บกักรวม ๒๕๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ จากนั้น ติดตามผลการดำเนินงานโครงการประตูประบายน้ำแม่ข่ายฯ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๓๕ และก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๕๐ มีพื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๖๖,๐๐๐ ไร่ และฤดูแล้ง ๑๙,๕๐๐ ไร่

ในช่วงบ่าย เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริให้จัดหาเงินเพื่อช่วยเหลือราษฎร โดยก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๓ มีความจุประมาณ ๑๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่เพาะปลูกในจังหวัดลำปาง และจังหวัดสุโขทัย จำนวน ๗๕,๐๐๐ ไร่ ต่อจากนั้น เดินทางไปติดตามโครงการท่อระบายน้ำท่าไม้แดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้ก่อสร้างขึ้นทดแทนฝายทดน้ำเดิมที่ถูกน้ำกัดเซาะเสียหาย โดยมีราษฎรได้รับประโยชน์จากโครงการจำนวน ๔ หมู่บ้าน ๑,๔๕๐ ครัวเรือน ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูฝนประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ และฤดูแล้ง ๕๐๐ ไร่

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไร่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นโครงการในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ เมื่อปี ๒๕๓๗ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๖๑ แล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔ โดยมีความจุ ๗.๓๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรในฤดูฝน ๔,๕๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๒,๐๐๐ ไร่ และมีแผนก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำยาว ๑๕ กิโลเมตร ในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ โอกาสนี้ องคมนตรีได้เยี่ยมแปลงปลูกไม้ผลผสมผสานของนายมงคล แสงลาว ซึ่งเป็นเกษตรกรสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการ ช่วงบ่าย เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรวงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๓ มีขนาดความจุ ๘ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรจำนวน ๒๔,๐๐๐ ไร่ ครอบคลุม ๔ ตำบล ๑๙ หมู่บ้าน

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เดินทางไปยังโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านหินลาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก รับฟังบรรยายสรุปโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และผลการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านหินลาดฯ ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๗ มีความจุ ๓๕๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จากนั้น เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายใต้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๓๑ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๖๗๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการประจวบชัยน่านบ้านป่าชานพร้อมอาคารประกอบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๕ สามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่เกษตรกรรมในช่วงฤดูฝนประมาณ ๓,๐๒๑ ไร่ และฤดูแล้ง ๑,๖๖๔ ไร่ มีผู้ได้รับประโยชน์จำนวน ๑,๒๙๖ คน ๔๓๐ ครัวเรือน

ช่วงบ่าย คณะเดินทางไปยังโครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๕๔ มีปริมาณน้ำเก็บกัก ๙๓๙ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นแหล่งน้ำช่วยเพิ่มผลผลิตการเกษตรให้แก่พื้นที่ชลประทานแควน้อยจำนวน ๑๕๕,๑๖๖ ไร่ และช่วยเสริมระบบชลประทานในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน ๒๕๐,๐๐๐ ไร่ รวมทั้งเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค ช่วยบรรเทาอุทกภัย เป็นแหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำและการทำประมง และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ และแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอีกด้วย

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เดินทางไปยังเขื่อนสิริกิติ์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา เพื่อรับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำในเขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งเป็นเขื่อนดินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดเขื่อนอย่างเป็นทางการเมื่อปี ๒๕๒๐ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๙,๕๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ช่วยส่งน้ำให้แก่พื้นที่เพาะปลูกในบริเวณที่ราบสองฝั่งแม่น้ำมูลและทุ่งเจ้าพระยา รวมถึงช่วยบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำมูล และเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้า การคมนาคมทางน้ำ การทำประมง และการท่องเที่ยวที่สำคัญ จากนั้น คณะได้เดินทางไปยังโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านห้วยด้า อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเชิญดูพระราชทานไปมอบแก่สมาชิกกลุ่มศิลปาชีพบ้านห้วยด้า พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงาน และพบปะเยี่ยมเยียนราษฎร

นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เดินทางไปยังโครงการฝายห้วยน้ำพร้าวพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครราชสีมา เพื่อรับฟังบรรยายสรุปการดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พร้อมทั้งติดตามการพัฒนาแหล่งน้ำตามทีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริเมื่อปี ๒๕๓๔ ให้ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือราษฎรตำบลนางพญา อำเภอกำแพงแสน และพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการฝายห้วยน้ำพร้าวพร้อมระบบส่งน้ำ โครงการฝายห้วยพญาพร้อมระบบส่งน้ำ และโครงการฝายห้วยบ้านต้นแดง

วันพฤหัสบดีที่
๓

กรกฎาคม ๒๕๖๘

องคมนตรีติดตามพลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พื้นที่จังหวัดขอนแก่น

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมคณะ ร่วมประชุมและติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ณ ห้องประชุมแก่นเมือง ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น พร้อมทั้งติดตามสถานการณ์น้ำในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและลุ่มน้ำชี และโครงการต่อยอดในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จากนั้นเดินทางไปติดตามโครงการฝายห้วยโศกรังพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อปี ๒๕๖๐ และก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๒ ปัจจุบันเป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของราษฎรจำนวน ๒๕๒ ครัวเรือน และเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรประมาณ ๒๐๐ ไร่ โอกาสนี้ องคมนตรีได้พบปะราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำ และให้ข้อเสนอแนะในด้านการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม

วันศุกร์ที่
๔

กรกฎาคม ๒๕๖๘

องคมนตรีติดตามพลสัมฤทธิ์โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พื้นที่จังหวัดขอนแก่น

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี รองประธานกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมคณะ เดินทางไปติดตามโครงการแก้มลิงหนองแสงพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอภูผามาศ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำสองฝั่งลำน้ำชี ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยเป็นการขุดลอกแหล่งน้ำพื้นที่ ๑๒๐ ไร่ ความลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร เพื่อเพิ่มความจุจากเดิม ๕๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป็น ๘๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๗ จากนั้นเดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการฝายวังจระเข้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อปี ๒๕๖๗ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง คาดว่าแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๘

๕๒

ฉบับที่ ๒
๒๕๖๘

ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินีเขตกพื้นที่ภาคใต้ พร้อมด้วย พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ และคณะ ตรวจเยี่ยมโครงการฝายคลองใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำรินีเขตกพื้นที่จังหวัดตรัง จากนั้นเดินทางไปติดตามผลการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านห้วยต่อน้อยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำรินีเขตกพื้นที่จังหวัดตรัง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินีเขตกพื้นที่ เมื่อปี ๒๕๕๓ ต่อมาคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนฯ ได้ติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กระทั่งสามารถดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๖๒ มีขนาดความจุ ๔๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันเป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของราษฎร ประมาณ ๑,๙๒๐ ครัวเรือน ประชากรจำนวน ๓,๘๑๐ คน และเป็นแหล่งน้ำเสริมเพื่อการเกษตรในพื้นที่ใกล้เคียง

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และคณะ เดินทางไปยังหอประชุมอเนกประสงค์โรงเรียนป่าเต็งวิทยา อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นประธานเปิด “โครงการแว่นตาผู้สูงวัยในสมเด็จพระเทพรัตนฯ” จากนั้นเดินทางไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลป่าเต็ง เป็นประธานเปิด “งานของดีตำบลป่าเต็ง ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๘” จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เพื่อส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่โครงการตามพระราชประสงค์หมู่บ้านสหกรณ์ป่าเต็ง ให้เป็นที่รู้จัก สร้างรายได้ และอาชีพอย่างยั่งยืน

ช่วงบ่าย องคมนตรี ในฐานะกรรมการโครงการกองทุนการศึกษา เดินทางไปยังโรงเรียนป่าเต็งวิทยา เพื่อเป็นประธานการประชุมติดตามการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาเขตจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ตลอดจนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้นักเรียนมีความรู้ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพชีวิต ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ในฐานะประธานกรรมการที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ฝนหลวง เป็นประธาน เปิดอาคารศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ตอนบน อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

อาคารศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ตอนบน เริ่มดำเนินการก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๖๗ เป็นอาคารศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงแห่งที่ ๘ ในประเทศ ลักษณะเป็นอาคาร ๓ ชั้น ประกอบด้วย ห้องต่าง ๆ อาทิ ห้องกลุ่มวิชาการ ห้องกลุ่มตรวจสภาพอากาศ และห้องนักบิน/รองรับและสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง และจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เพื่อสืบสาน ศาสตร์ตำราฝนหลวงพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตร ป่าไม้ และเติมน้ำต้นทุนให้แก่อ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง ไฟป่า และภัยพิบัติอื่นๆ แก่เกษตรกร และประชาชน ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ๘ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง

จากนั้น องคมนตรี ติดตามความก้าวหน้า จุดก่อสร้างโรงผลิตสารฝนหลวง (น้ำแข็งแห้ง) แห่งแรกในประเทศไทย ซึ่งเป็น ๑ ใน ๘ โรงผลิตฯ ที่เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสารฝนหลวง สนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีความคล่องตัวและรวดเร็ว สามารถช่วยบรรเทาปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 คาดว่าจะดำเนินการเสร็จในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ พร้อมติดตามความก้าวหน้า “โครงการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์พระบิดาแห่งฝนหลวง”

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี ประธานกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๖๘ ณ สำนักงาน กปร. เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร และประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยมีระเบียบวาระการประชุมเพื่อรับทราบการดำเนินงานด้านวิชาการและติดตามประเมินผลปี ๒๕๖๘ ๑. การประชุมคณะกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผล ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ ๒. การสนับสนุนงบประมาณโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. แนวทางป้องกันกรณีเกิดภัยพิบัติดินถล่ม ๔. โครงการฝึกอบรม “ครูหญ้าแฝก รุ่นที่ ๒” การติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการสร้างความร่วมมือด้านการปลูกหญ้าแฝกบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างประเทศไทยและประเทศเม็กซิโก นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้พิจารณาการจัดการประชุมสัมมนาวิชาการหญ้าแฝกและดินโคลนถล่ม ครั้งที่ ๘ เพื่อรวบรวมผลงานทางวิชาการด้านหญ้าแฝกเตรียมการในการเข้าร่วมประชุมหญ้าแฝกโลก ในปี ๒๕๗๐ ต่อไป

วันศุกร์ที่
๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

องคมนตรีเปิดงานการนำคู่มือ One Plan มาสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมคณะ เยี่ยมชมนิทรรศการจากหน่วยงานร่วมดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ โรงแรมแชงกรี-ลา เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้น องคมนตรีเป็นประธานเปิดงานการนำคู่มือการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเชิงพื้นที่ ด้วยกระบวนการ One Plan มาสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตพื้นที่ภาคเหนือ โดยมีนายเชษฐา โมสิกรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตพื้นที่ภาคเหนือทั้ง ๑๗ จังหวัด และผู้แทนส่วนราชการ เข้าร่วมในพิธีจำนวน ๓๓๐ คน และเข้าร่วมผ่านระบบออนไลน์ จำนวน ๕,๘๕๐ คน โอกาสนี้ องคมนตรีได้มอบคู่มือการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเชิงพื้นที่ฯ ให้แก่ผู้บริหารของส่วนราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๑๗ จังหวัด โดยมีเลขาธิการ กปร. กล่าวถึงนโยบายและทิศทางในการขับเคลื่อนพัฒนาและต่อยอดโครงการฯ และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวชี้แจงกระบวนการและกลไกการบริหารจัดการโครงการฯ โดยนําระบบ One Plan มาสนับสนุนการดำเนินงานเชิงพื้นที่

วันพุธที่
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘

องคมนตรีติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่จังหวัดกระบี่

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี ประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี รองประธานอนุกรรมการฯ พร้อมคณะ เดินทางไปติดตามการดำเนินงานขยายผลโครงการอ่างเก็บน้ำคลองหยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ ประกอบด้วย การก่อสร้างถนน

และขยายเขตไฟฟ้ารอบอ่างเก็บน้ำ การก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำ และการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำที่อาศัยอยู่บริเวณด้านท้ายอ่าง

จากนั้นเดินทางไปยังโครงการปลูกข้าวเพื่อบริโภคครบวงจรในเขตนิคมสหกรณ์อ่าวลึกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ เพื่อติดตามการดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นนาข้าว และติดตามโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สหกรณ์นิคมอ่าวลึก จำกัด โอกาสนี้ องคมนตรีได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และพบปะเยี่ยมเยียนราษฎรในโครงการฯ จากนั้นลงพื้นที่เยี่ยมชมโรงงาน

โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทอง พร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับเนินเขา มีลำห้วยและแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญหลายสายไหลผ่านพื้นที่หมู่บ้าน แม้จะมีทรัพยากรน้ำในธรรมชาติอยู่บ้าง แต่เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศลาดชัน น้ำจึงไหลผ่านอย่างรวดเร็ว ไม่สามารถกักเก็บไว้ใช้งานได้ ทำให้ชาวบ้านในพื้นที่ต้องพึ่งพาน้ำฝนหรือน้ำจากแหล่งธรรมชาติชั่วคราวเป็นหลัก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่มักประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ ทั้งในด้านอุปโภค บริโภค และการเกษตร

ในปี ๒๕๕๗ นางพรทิพย์ แข่งขัน ราษฎร หมู่ที่ ๒ ตำบลในวงใต้ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอาคารอัดน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎรตำบลในวงใต้ ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตรในฤดูแล้ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการอาคารอัดน้ำ บ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

โครงการอาคารอัดน้ำบ้านเนินทองพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการในปี ๒๕๖๑ สามารถบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการก่อสร้างระบบกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำเพื่อการใช้งานในชุมชน โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้งที่น้ำในพื้นที่มีน้อย โครงการได้วางแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เช่น การแบ่งช่วงเวลาในการปล่อยน้ำ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ตลอดปี และการส่งเสริมให้ชาวบ้านขุดสระน้ำในพื้นที่ของตนเองไว้กักเก็บน้ำฝนเพิ่มเติมในช่วงฤดูฝน

นอกจากนั้น กรมอุทยานยังได้เข้ามามีบทบาทในการต่อยอดโครงการ ด้วยการดำเนินการสร้างฝายชะลอน้ำและฝายกักเก็บน้ำเพิ่มเติมในพื้นที่ต้นน้ำ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ โดยมุ่งหวังให้ระบบนิเวศกลับคืนสู่ความสมดุลและเพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำเพื่อความยั่งยืนในอนาคต

นายเมธี วิชัยดิษฐ์ กำนันตำบลในวงใต้ ผู้นำชุมชนปัจจุบัน ได้กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากโครงการนี้ว่า

“ประโยชน์หลัก ๆ คือชาวบ้านได้ใช้น้ำในครัวเรือน แม้จะยังไม่เพียงพอสำหรับใช้ในสวน แต่ก็ช่วยได้มาก ชาวบ้านได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เช่น ขุดสระน้ำ ไว้ในสวน เพื่อเก็บน้ำฝนไว้ใช้น้ำแล้ง พวกเรา รู้สึกปิติยินดีอย่างมาก ที่มีพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงช่วยเหลือชาวบ้านในจุดนี้ ทำให้ทุกหน่วยงานร่วมมือกันได้ดี ไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ จังหวัด หรือชลประทาน ”

โครงการนี้จึงมิใช่เพียงแค่การก่อสร้างระบบแหล่งน้ำ แต่เป็น สัญลักษณ์แห่งพระเมตตาธรรมที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีต่อพสกนิกรของพระองค์ เป็น “น้ำพระทัย” เพื่อหล่อเลี้ยงชีวิต สร้างความมั่นคง 🐼

โครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาป อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

พื้นที่ตำบลท่าสาป จังหวัดยะลา เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัยเป็นประจำเกือบทุกปี น้ำท่วมสร้างความเสียหายแก่พื้นที่เพาะปลูก บ้านเรือน และระบบสาธารณูปโภคของชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระบายน้ำที่ล่าช้าทำให้ประชาชนในพื้นที่ต้องประสบกับความยากลำบากทั้งในด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตมาเป็นเวลานาน

เพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม โดยดำเนินการขุดลอกคลองธรรมชาติ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ คลองลำเตา คลองตาสา และคลองสาคอ และปรับปรุงระบบระบายน้ำโดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำออกจากพื้นที่ให้รวดเร็วขึ้น ลดผลกระทบจากน้ำท่วมซ้ำซาก

และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้

โดยกรมชลประทานดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วย

๑) โครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการขุดลอกคลองสาคอที่มีอยู่เดิมให้มีศักยภาพการระบายน้ำมากขึ้น และปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านสาคอ ซึ่งระบบระบายน้ำของโครงการได้รับการออกแบบให้รับน้ำจาก ๒ ทิศทาง ได้แก่ น้ำจากคลองลำพะยาในส่วนต้นน้ำและน้ำจากแม่น้ำปัตตานีในส่วนท้าย โดยมีการขุดลอกเชื่อมต่อระหว่างแหล่งน้ำทั้งสอง เพื่อให้สามารถไหลผ่านได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น เมื่อเกิดฝนตกหนัก น้ำท่วมขังจะสามารถระบายสู่อำเภอปัตตานีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายซ้ำซากดังเช่นในอดีต

๒) โครงการระบบระบายน้ำตำบลพร่อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการขุดลอกคลองตาสา ปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านพร่อน และดำเนินโครงการแก้มลิง ตำบลพร่อนเพื่อให้มีแหล่งเก็บกักน้ำ เพื่อประโยชน์ด้านการเกษตรช่วงฤดูแล้ง

๓) โครงการระบบระบายน้ำตำบลยุโปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการขุดลอกลำเตาและปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านพร่อนเพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง และกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของชุมชน

นอกเหนือจากการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันอุทกภัยแล้ว โครงการยังส่งเสริมให้ชาวบ้านใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในด้านการเกษตร โดยชาวบ้านสามารถสูบน้ำจากโครงการไปใช้รดพืชผักและไม้ผลในสวนของตนเอง เช่น ทุเรียน ฝรั่งสวนครัว ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้ ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของชาวบ้านได้อย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังเกิดกิจกรรมการเลี้ยงปลาและการจับปลาตามธรรมชาติในลำธารน้ำที่มีคุณภาพดีขึ้น โดยเฉพาะปลาดุกที่เลี้ยงที่สามารถจับนำมาแปรรูปเป็น “ปลาส้ม” ได้โดยกลุ่มแม่บ้านในหมู่ ๖ ส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนอย่างยั่งยืน

โครงการนี้ยังทำให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่ทั้ง ๖ หมู่บ้านในตำบลท่าสาป โดยเฉพาะในหมู่ที่ ๔ บ้านสาคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำของโครงการมากที่สุด ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่โดยรวมดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในแง่ของสุขอนามัย ความมั่นคงทางอาหาร และเศรษฐกิจชุมชน โดยในฤดูเก็บเกี่ยวทุเรียนจะมีพ่อค้าผู้ประกอบการจากภายนอกเดินทางเข้ามาซื้อถึงสวน เป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

นายอตุลย์ ยามาลี กำนันตำบลท่าสาป ได้กล่าวว่า

“เมื่อก่อนปัญหาส่วนใหญ่แล้วปัญหาของตำบลท่าสาป คือปัญหาน้ำท่วมเกือบทุกปีเลยครับ ทุกปีก็จะน้ำท่วมเยอะซึ่งน้ำจะระบายช้า พอมีโครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ช่วยทำประโยชน์ในเรื่องการระบายน้ำได้ดี ตอนน้ำท่วมก็จะมีการระบายน้ำลงสู่แม่น้ำปัตตานีได้เร็วขึ้น และสิ่งที่ชาวบ้านได้รับประโยชน์จะเป็นเรื่องของการจับปลาในช่วงที่น้ำขึ้นปลาจะมีเยอะ รวมทั้งประโยชน์ในเรื่องของน้ำเพื่อการเกษตร บริเวณนี้จะมีการปลูกทุเรียนปลูกผักก็จะเอาน้ำจากโครงการมาใช้สูบน้ำมาใช้รดน้ำต้นไม้ โดยใช้วิธีการปั๊มน้ำเพื่อสูบน้ำไปสูบน้ำก็เอาเครื่องจักรไปส่งไปในสวน”

โครงการระบบระบายน้ำตำบลท่าสาปอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงไม่ใช่เพียงแค่การก่อสร้างระบบจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องหมายแห่ง “น้ำพระทัย” ที่พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรในพื้นที่ห่างไกล สะท้อนถึงพระปณิธานแน่วแน่ในการพัฒนาและยกระดับชีวิตของประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน 🐼

๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๓
กปร. ย้อนวันวาน
การทรงงานศิลปาชีพ
ที่บ้านคลองระ จังหวัดนราธิวาส

/ กองประชาสัมพันธ์

ย้อนกลับไปในวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและสมาชิกศูนย์ศิลปาชีพบ้านคลองระ ที่ตำบลบาเจาะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้สมาชิกศิลปาชีพเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อทรงซักถามติดตามผลการดำเนินงานของสมาชิก รายได้ที่มีฝีมือดีและมีการพัฒนางานฝีมือได้ดียิ่งขึ้นก็มีรับสั่งชมเชย และพระราชทานคำแนะนำแก่สมาชิกเหล่านั้นให้พัฒนาตนเองในการผลิตผลงานศิลปาชีพให้ดียิ่งขึ้น เมื่อมีความสวยงาม มีคุณภาพจะได้จำหน่ายได้ง่ายและมีราคาสูง ในการนี้ ทรงรับซื้อผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพไว้ เพื่อให้มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ นำไปจำหน่ายต่อไป

โดยผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของที่นี่ก็คือ จักสานย่านลิเภา ซึ่งที่จังหวัดนราธิวาส จะมีวิชาชีพนี้ขึ้นอยู่ทั่วไปในที่ดินพรุและในสวนยางพารา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงทราบว่า ชาวบ้านในพื้นที่นำย่านลิเภามาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้แบบง่าย ๆ พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ราษฎรที่มีความรู้ในการจักสานลิเภาเป็นครูสอน และพระราชทานพระราชานุญาตให้เปิดกลุ่มสอนแก่ผู้สนใจ อีกทั้งยังทรงเข้าสวนยางพาราของราษฎรบางส่วนที่มีเส้นลิเภาขึ้นชุกและงดงาม เพื่อบูรณรักษ์ย่านลิเภาประเภทสีดำและสีน้ำตาลให้คงอยู่ในป่าธรรมชาติตลอดไป รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งรูปแบบและลวดลายให้ร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แก่สมาชิกอีกช่องทางหนึ่ง

ปัจจุบันศูนย์ศิลปาชีพบ้านคลองระ มีสมาชิกหลากหลาย
กลุ่มงาน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มจักสานย่านลิเภา กลุ่มสานเสื่อกระจูด
และผลิตภัณฑ์จากกระจูด กลุ่มประดิษฐ์เรือกอลและจำลอง
กลุ่มแกะสลักไม้เขียนลาย ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาสมาชิก
ศิลปาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม
จากวันนั้นถึงวันนี้...มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ยังคงยืนหยัด
สืบสานพระราชปณิธานอย่างแน่วแน่ โดยยึดถือพระราชดำริ
และพระมหากรุณาธิคุณเป็นแนวทางหลักในการ “สร้างงาน
สร้างอาชีพ และฟื้นฟูวิถีไทย” อย่างมั่นคงและยั่งยืน 🙏

การผลิต แหนแดง

เพื่อลดต้นทุนทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์

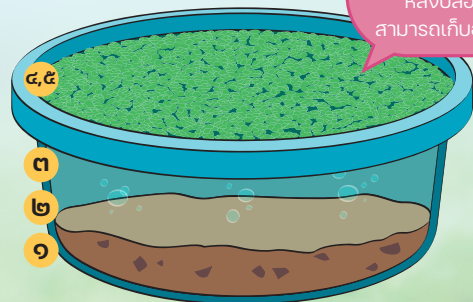
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัจจุบันราคาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ทั้งในด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ มีการปรับราคาสูงขึ้น เกษตรกร จึงประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูง งานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ จึงได้ถ่ายทอด องค์ความรู้การผลิตแหนแดงเพื่อลดต้นทุนไปสู่เกษตรกร

แหนแดง
(*Azolla spp.*)

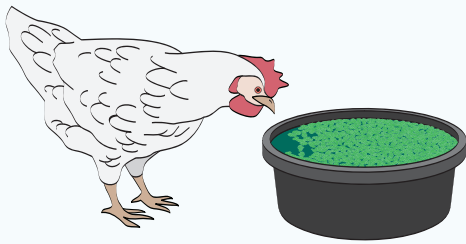
เป็นเฟิร์นน้ำขนาดเล็ก พบอยู่ทั่วไป บริเวณน้ำนิ่ง สามารถตรึงไนโตรเจน จากอากาศได้ มีคุณสมบัติเป็นทั้ง ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยชีวภาพ และอาหารสัตว์

การเลี้ยงแหนแดง

๑. ใช้ภาชนะที่ขังน้ำได้ เช่น กะละมัง กล่องโฟมเก่า โอ่ง หรือกระถาง โดยวางภาชนะไว้ในที่ร่มรำไร
๒. ใส่ดิน ลงในภาชนะสูง ๒ เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยหมัก เต็มอากาศ หรือปุ๋ยคอกลงไป ๘๐ - ๑๐๐ กรัม (๒ กำมือ)
๓. เติมน้ำลงไปสูงประมาณ ๕ - ๑๐ เซนติเมตร
๔. คัดเลือกแหนแดงใบสีเขียวสด พู ลำต้นซ้อน ๓ - ๕ ชั้น
๕. ปล่อยแหนแดง ๕๐ - ๑๐๐ กรัม/กะละมัง ใช้มือตบเบา ๆ ให้แยกตัวและคว่ำรากลงน้ำ

การนำแหนดงไปใช้

๑ แหนดงแบบสด

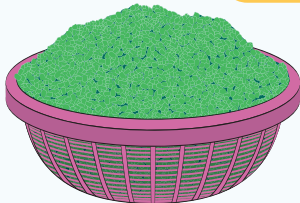
ตักแหนดงจากบ่อเลี้ยง ไปใส่แปลงผัก ผสมกับดินปลูก หรือใช้เป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ โดยใช้แหนดงอย่างเดียว หรือผสมกับอาหารก็ได้

๒ แหนดงแบบแห้ง

ตักแหนดงจากบ่อเลี้ยงไปตากแดดให้แห้ง แล้วนำไปใส่แปลงผัก หรือผสมดินปลูกในอัตราส่วน ๒๐ - ๓๐ กรัม/ดิน ๑ กิโลกรัม หรือแหนดงแห้ง ๑ กิโลกรัม/พื้นที่ประมาณ ๒ ตารางเมตร

การเก็บแหนดง และการบรรจุเพื่อจำหน่ายแบบสด

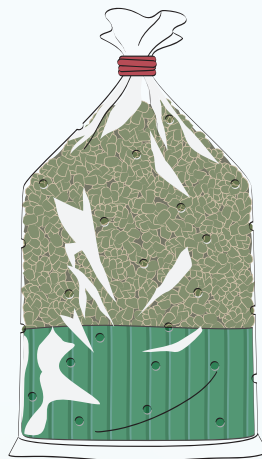
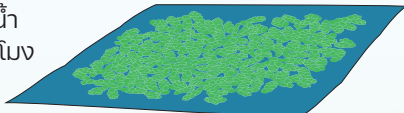

๑

ตักแหนดงจากบ่อเลี้ยง อายุได้ ๑๔ - ๒๐ วัน ใส่ตะกร้าล้างน้ำ

๒

นำมาผึ่งไว้บนผ้า เพื่อให้สะเด็ดน้ำ ประมาณ ๒ ชั่วโมง

๓

- บรรจุแหนดงลงถุงพลาสติก โดยใช้ใบตองรองก้น เพื่อรักษาความชื้น
- ใช้หลอดกาแฟเจาะรูรอบ ๆ แล้วใส่ในถุงตรงกลาง เพื่อระบายความร้อน
- มัดปากถุงด้วยยางไม้ให้แน่น เก็บไว้

จำหน่ายในราคา กิโลกรัมละ **๕๐ - ๑๐๐ บาท**

ต้นทุนการผลิตแหนดง

ที่	รายการ	ปริมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
๑	พันธุ์แหนดง	๑ กิโลกรัม	๕๐
๒	ปุ๋ยคอก (ขี้วัว)	๑ กระสอบ	๔๐
๓	กะละมังขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕๐ เซนติเมตร	๒๐ ใบ	๖๐๐
รวม			๖๙๐

ต้นทุนในการเริ่มต้นเลี้ยง แหนดงครั้งแรก ๖๙๐ บาท เลี้ยงรุ่นที่ ๑ ละละมัง ๒๐ ใบ จะได้แหนดงสด ๔ กิโลกรัม จำหน่ายกิโลกรัมละ ๕๐ บาท ก็จะได้รุ่นละ ๒๐๐ บาท **ดังนั้น การเลี้ยงแหนดง จะคืนทุนในรุ่นที่ ๔**

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่
งานวิชาการเกษตร ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

✉ kkbrdsc@hotmail.com
☎ ๐๓๙-๔๓๒๑๖-๘

“ขยายผล เพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริ เสริมความรู้พัฒนาคน”

ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง ได้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาตามความต้องการของพื้นที่ เช่น ดิน น้ำ ป่าไม้ การเกษตร สิ่งแวดล้อม โดยได้มีการขยายผลการดำเนินงานไปยังศูนย์สาขา ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๑๙ แห่ง พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผลการพัฒนาและใช้ประโยชน์

นับเป็นเวลากว่า ๔๐ ปีที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินงานตามแนวทางการอนุรักษ์ดินและน้ำ การพัฒนาพื้นที่ป่าต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีพื้นที่โครงการฯ ประมาณ ๘,๕๐๐ ไร่ ที่เดิมเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และเกิดปัญหาการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า ทำให้เกิดสภาพแห้งแล้ง และเกิดไฟป่า กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ให้การสนับสนุนองค์ความรู้ ศึกษา ทดลอง วิจัย และการสาธิตทดสอบที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ พร้อมทั้งมีการจัดทำแปลงสาธิตในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต เพื่อหาแบบการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จเป็นแนวทางให้ประชาชนได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้และนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งช่วยให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับการยกระดับ

คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ ในลักษณะ “ต้นทางคือป่าไม้ ปลายทางคือประมง ระหว่างทางคือเกษตรกรรม” โดยสามารถนำมาจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่โดดเด่นจำนวน ๓๒ หลักสูตร สามารถแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ประกอบด้วย ดิน น้ำ ป่าไม้ พืช และประมง ซึ่งในปี ๒๕๖๗ มีจำนวนผู้เข้าอบรมกว่า ๖๖๒ คน และศึกษาดูงานกว่า ๑๖,๗๔๔ คน และยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้ ๒๓ แห่ง มีเกษตรกรขยายผลที่ประสบความสำเร็จ ๑๙๒ ราย ซึ่งเกษตรกรและผู้สนใจสามารถถอดบทเรียน และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

ต่อมา ในปี ๒๕๕๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ยังได้มีการเสริมสร้างศักยภาพในรูปแบบของ “ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ” ที่เป็นตัวแทนของความสำเร็จจากการขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ประสานความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เพื่อพิจารณาทบทวน คัดเลือก สำนวณสถานะของเกษตรกรตัวอย่างที่ตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ และขยายผลให้ครอบคลุมถึงศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์สาขาฯ โดยใช้หลักเกณฑ์การประเมินและกระบวนการตามหลัก Plan Do Check Act : PDCA เพื่อสำรวจ สร้างเสริม จุดแข็ง และลดจุดอ่อน จึงทำให้ปัจจุบันมีศูนย์เรียนรู้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน ๒๑๑ แห่ง เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริที่เป็นแหล่งองค์ความรู้ และเป็นแบบอย่างให้กับบุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้ ดูงาน และฝึกปฏิบัติจริงได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ได้ขยายเครือข่ายการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในรูปแบบของ “ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ” โดยเป็นเกษตรกรผู้ที่ได้รับองค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

จนเกิดผลสำเร็จ และมีคุณสมบัติพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้บุคคลทั่วไปเข้ามาศึกษาเรียนรู้ ปัจจุบันได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ๘๐ แห่ง ซึ่งผ่านเกณฑ์ประเมินกระจายอยู่ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัดภาคเหนือ ที่สำคัญยังมีความหลากหลายของประเภทศูนย์เรียนรู้ ได้แก่ ประชาชนและเกษตรกร ๔๓ แห่ง สถานศึกษา ๒๕ แห่ง องค์กรภาครัฐ ๗ แห่ง ศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาส ๒ แห่ง ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๒ แห่ง และกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ชุมชน ๑ แห่ง เช่น ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ด้านเกษตรผสมผสาน ของนายสุริยะ วงศ์คำ ราษฎรหมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านโป่ง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

นายสุริยะ วงศ์คำ เกษตรกร หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านโป่ง อำเภอฟัว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ด้านเกษตรผสมผสาน ภายใต้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ รวมถึงการนำมาปรับใช้ในพื้นที่การเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเอง จำนวน ๙ ไร่ โดยได้นำองค์ความรู้จากการฝึกอบรม และศึกษาดูงานจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ในรูปแบบเกษตรผสมผสาน ตามบริบทและความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ นอกจากนี้ ยังได้รับการติดตามประเมินผลความสำเร็จในพื้นที่เชิงรุก พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทั้งในด้านประเภทพันธุ์สัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ประดู่หางดำ กบนา ปลานิล ปลาอุก รวมถึงอาหารสัตว์ เมล็ดพันธุ์ผัก ก้อนเชื้อเห็ด ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในพื้นที่

นายสุริยะ วงศ์คำ ถือว่าเป็นเกษตรกรต้นแบบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มต้นด้วยการทำเกษตรผสมผสานแบบอินทรีย์บนพื้นที่ ๙ ไร่ โดยมีการจัดสรรและแบ่งพื้นที่การใช้ประโยชน์ตามหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งได้มีการนำองค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และความเชี่ยวชาญในด้านการทำเกษตรผสมผสาน มาพัฒนาอาชีพและหาช่องทางในการสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน ทั้งการเลี้ยงปลาน้ำจืด ปลานิล กุ้งฝอย หอยขม กบนา ร่วมกับการปลูก

ไม้ผลทางเศรษฐกิจเป็นหลัก เช่น มะพร้าว น้ำหอม มะม่วง ลำไย กล้วยน้ำว้า ฝรั่ง ลูกหม่อน มะนาว และผักเชียงดา ร่วมกับการปลูกพืชผักพื้นบ้าน ซึ่งเป็นผักตามฤดูกาลปลอดสารพิษ การทำนา เพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนเป็นหลัก และส่วนที่เหลือนำไปจัดจำหน่ายผ่านช่องทางตลาดภายในชุมชนและเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งนี้มีการวางแผนการเพาะปลูกให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อช่วยลดความเสี่ยงทางการเกษตร และยังให้ความสำคัญกับการผลิตอาหารสัตว์เบื้องต้นเพื่อลดต้นทุนการผลิต การผลิตปุ๋ยหมัก นอกจากนี้ ยังมีการแบ่งพื้นที่เพื่อการเพาะเห็ดโคนน้อยจากกากถั่วเหลือง ตลอดจนการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร เช่น การนำถั่วเหลืองไปแปรรูปเป็นถั่วแผ่น หรือถั่วเน่าแผ่น ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่นิยมนำมาปรุงอาหารของชุมชน จนทำให้ปัจจุบัน นายสุริยะ วงศ์คำ มีรายได้หลังจากหักต้นทุนแล้วเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๑๑๓,๘๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท

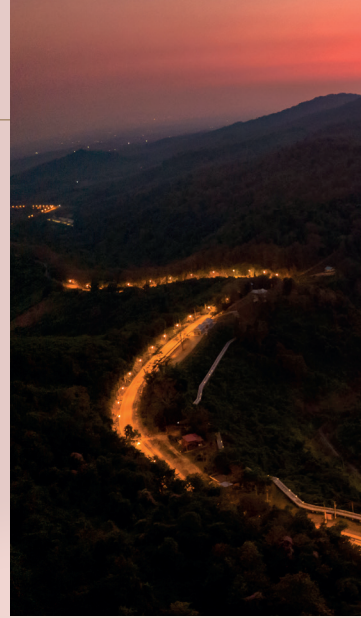
ต่อมา เมื่อนายสุริยะ วงศ์ดำ เป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีความเข้มแข็ง และเกิดผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีแนวทางในการทำเกษตรผสมผสานที่ยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติใช้ในพื้นที่ของตนเอง ทำให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน ซึ่งมีทั้งการเกษตรตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ และเป็นแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชุมชน ขยายผลเป็นเครือข่ายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ นายสุริยะ วงศ์ดำ ได้เข้าร่วมพิธีรับโล่พร้อมเกียรติบัตร ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๖๗ ภายใต้โครงการ “ขยายเสริมเพิ่มเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ” จัดโดย สำนักงาน กปร. ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเชิดชูเกียรติให้แก่ศูนย์เรียนรู้ และเป็นขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน ขยายผลสู่ผู้สนใจต่อไป

สำหรับในระยะต่อไปในปี ๒๕๖๘ สำนักงาน กปร. มีแนวทางที่จะประสานเชื่อมโยงเสริมพลังระหว่างศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริกับหน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นการสร้างเสริมจุดแข็ง และสร้างสรรค์ให้ศูนย์เรียนรู้ฯ ได้ใช้องค์ความรู้และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ยิ่ง ๆ ขึ้นไป 🐼

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพอ่างเก็บน้ำมสูงในแสงสนธยา
เมื่อวันแรกที่ผมเดินทางมาถึงสันเขื่อนห้วยน้ำรี
ถูกบันทึกไว้ทันเวลาน่าพอใจ การเป็นช่างภาพ
Outdoor ก็เหมือนการผจญภัยภายใต้เงื่อนไข
ของสภาพแสงและเวลาที่มีอยู่จำกัด หากช่วง
สังเกตสักหน่อย ทุกอย่างรอบตัวจะบอกไปอะไร
ต่างๆ ให้เรามากมาย หลังขับรถขึ้นที่สูงมานาน
ผมก็เริ่มเห็นท่อน้ำและอาคารเพิ่มแรงดัน
กระจายตัวอยู่ริมทางหลายแห่ง นั่นเป็นข้อความ
รับกับ Google map ว่าเราใกล้ถึงตัวเขื่อนมากแล้ว

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรีอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ มีลักษณะเป็นเขื่อนดิน ความสูง

๕๕ เมตร ยาว ๔๔๐ เมตร ความจุ ๗๓.๗๐
ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมอุโมงค์ส่งน้ำ
ความยาว ๑,๘๓๑ เมตร และระบบท่อน้ำ
ที่แจกจ่ายกระจายแก่งชีวิตไปเป็นระยะทางรวม
ไกลกว่า ๒๕๐ กิโลเมตร

จากสายตาค้นนอก ใครจะเชื่อว่า ครั้งหนึ่งเรียกสวน
นาไร่ที่เขียวชุ่มริมทางของชาวบ้านเหล่านั้น จะเคย
ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำใช้และทำเกษตรอย่างหนัก
กระทั่งในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำไร่เป็นโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อศึกษาพัฒนาและจัดสรร
ปันน้ำในพื้นที่สูงไปยังแหล่งเพาะปลูกทุก ๆ ครัวเรือน
ไม่ว่าสูงต่ำไกลใกล้ จน ๑๕ ปีต่อมาแผ่นดินแห่งนี้
จึงอุดมสมบูรณ์ด้วยระบบชลประทานอย่างเต็มที่ที่สุดในที่สุด

และจากอาชีพช่างภาพ ข้อความที่ผมมองหาเสมอ
คือ “แววดา” ที่จะพูดทุกอย่างออกมาโดยไม่ปิดบัง
...ที่ชุมชนอดีตผู้อพยพของนิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน
แห่งนี้ นอกจากผลิตผลการเกษตรและนาไร่อันอุดมแล้ว
รอยยิ้มที่เปล่งปลั่งของชาวบ้านทุกหลังคาเรือนคือสิ่งชี้วัด
ความสำเร็จของการจัดสรรทรัพยากร มันคือการกระจาย
ทรัพยากรในดินและสินในน้ำไปสู่ชีวิตของชุมชนบ้านท่าปลา
แห่งนี้ให้ถ้วนทั่วเสมอกัน

ในทุกทริปสำรวจผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ
ภาพที่มีคุณค่าไม่แพ้ภาพทิวทัศน์ใด ๆ ก็คือภาพใบหน้า
ของผู้คนในพื้นที่ ที่ยิ้มกว้างออกมาอย่างจริงใจ โดยที่
ผมไม่ต้องร้องขออะไรเพิ่มเติมเลย ...แม้สักครั้งเดียว 🐼

ผลิตภัณฑ์ “วนาทิพย์”

โอท็อปชุมชนคนรักป่า

จากความพยายามในการพัฒนาพื้นที่และฟื้นฟูสภาพป่าชุมชน ดงมัน เพื่อให้ราษฎรตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร อยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเกื้อกูล และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์โอท็อปชุมชนคนรักป่า ภายใต้ชื่อ “วนาทิพย์” ซึ่งบริหารจัดการโดยสหกรณ์การเกษตรในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้อ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำกัด เน้นดำเนินกิจกรรมแปรรูปอาหารจากป่าชุมชน ช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้แก่ราษฎร

ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์หลากหลายทั้งแบบบรรจุขวดแก้วและบรรจุกระป๋อง เช่น เห็ดโคนในน้ำเกลือ เห็ดเผาะในน้ำเกลือ และไข่แดงในน้ำเกลือ ฯลฯ โดยกระบวนการผลิตถูกหลักอนามัย ได้รับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นโอท็อปห้าดาวของจังหวัดยโสธรอีกด้วย ทำให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพของสินค้าได้เป็นอย่างดี

สำหรับผู้สนใจ สามารถสั่งซื้อสินค้าได้ทางเพจ Facebook : สหกรณ์โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำกัด หรือติดต่อคุณวาสนา มั่นคง โทรศัพท์ ๐๘ ๐๓๙๔ ๕๓๓๓

แบบสอบถามความพึงพอใจวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๘

ข้อมูลส่วนบุคคล

๑. คำนามหน้า ชื่อ นามสกุล
- อาชีพ ☐ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ☐ นักเรียน/นักศึกษา
- ☐ พนักงานในหน่วยงานเอกชน ☐ สื่อมวลชน
- ☐ เครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง ☐ บุคคลทั่วไป
- ☐ ผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสำนักงาน กปร.
- หน่วยงาน
- โทรศัพท์
๒. ที่อยู่ (จัดส่งของรางวัลสำหรับผู้ร่วมกิจกรรม)

ความพึงพอใจต่อคอลัมน์ต่าง ๆ ของวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๘

	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑ เฉลิมพระเกียรติ	☐	☐	☐
๒ สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา	☐	☐	☐
๓ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์	☐	☐	☐
๔ ตัวอย่างความสำเร็จ	☐	☐	☐
๕ สืบสานพระราชปณิธาน	☐	☐	☐
๖ ติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๗ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐
๘ ด้วยพระบารมี วันนี้ในอดีต	☐	☐	☐
๙ ศูนย์ศึกษาฯ นำพาอาชีพ	☐	☐	☐
๑๐ สุขพอที่พอเพียง	☐	☐	☐
๑๑ เรื่องเล่าจากหลังกล้อง	☐	☐	☐
๑๒ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	☐	☐	☐

คำถามประจำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๒/๒๕๖๘

- ผู้อ่านชื่นชอบคอลัมน์ใดในวารสารฯ ฉบับนี้ และมีข้อเสนอแนะให้เผยแพร่เนื้อหาในด้านใดเป็นพิเศษสำหรับการจัดทำวารสารฯ ต่อไป

.....

.....

.....

คณะบรรณาธิการฯ มีของรางวัลสำหรับผู้ร่วมตอบคำถามครบถ้วน และเขียนข้อความได้โดนใจ ทั้งนี้ สามารถตอบผ่าน QR Code ด้านล่างนี้ หรือร่วมกิจกรรมทาง Facebook: สำนักงาน กปร. ภายในวันศุกร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยสำนักงาน กปร. จะติดต่อกลับผู้ที่ได้รับรางวัลต่อไป

* ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นต่อวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และร่วมกิจกรรมตอบคำถาม

* ขอความกรุณาแจ้งยืนยัน หรือยกเลิกการรับวารสารฯ

☐ ยืนยันรับต่อไป ☐ ยกเลิกการรับวารสารฯ

สแกนตอบแบบสำรวจ
และร่วมตอบคำถามเพื่อรับของรางวัล

สามารถส่งแบบสำรวจมายัง สำนักงาน กปร. โดยไม่ต้องพนักตราไปรษณียากร หรือทางโทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๑ - ๒ หรือสแกนผ่านทาง QR Code ข้างต้นนี้

(พื้นที่ส่วนนี้สำหรับโฆษณา)

บริการธุรกิจตอบรับ

ใบอนุญาตเลขที่ ปณ. (น) / 3981 ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
ถ้าฝากส่งในประเทศไม่ต้องฉีกตราไปรษณียากร

สำนักงาน กปร.
ตู้ ปณ. ๗
ปณฝ. ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๐๒

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๒
พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจ แนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้สำหรับเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนา รวมถึงการอนุรักษ์หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งพัฒนาอาชีพให้บังเกิดความยั่งยืน

๒. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ และผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในทุกภูมิภาคของประเทศ ในการนำไปศึกษาหาความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้นำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

๓. เพื่อเป็นสื่ออีกช่องทางหนึ่งในการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปสู่สาธารณชนได้อย่างแพร่หลายมากขึ้น และสามารถนำไปเป็นเอกสารอ้างอิงได้

โปสรณอบ

บทความและข้อเขียนต่าง ๆ ในวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ไม่ใช่ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

หากมีความประสงค์จะนำข้อมูลไปเผยแพร่ โปรดระบุแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย

ดำเนินการโดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

คณะอำนวยการ

๑) นางสาวพร ตรีนรินทร์	เลขาธิการ กปร.
๒) นางพิชญดา หัดภาค	รองเลขาธิการ กปร.
๓) นายศุภราชต์ อินทราวุธ	รองเลขาธิการ กปร.
๔) นางศศิพร ปาณิกบุตร	รองเลขาธิการ กปร.
๕) นายวัชร หัดภาค	ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
๖) นางศิริลักษณ์ ทัสนาธมย์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

คณะบรรณาธิการ

๑) ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์	หัวหน้าบรรณาธิการ
๒) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑	บรรณาธิการ
๓) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒	บรรณาธิการ
๔) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓	บรรณาธิการ
๕) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔	บรรณาธิการ
๖) ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๕	บรรณาธิการ
๗) ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์	บรรณาธิการ
๘) ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล	บรรณาธิการ
๙) ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษและวิเทศสัมพันธ์	บรรณาธิการ
๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ	บรรณาธิการ
๑๑) นางสาวสุดารัตน์ คูสินธุ์	บรรณาธิการ
๑๒) นายวิชาญ อีระสืบสกุล	บรรณาธิการ
๑๓) นางวิไล หมอกอรุณ	บรรณาธิการและเลขานุการ
๑๔) นายอิทธิพล วรบุษ	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕) นางสาวปรีญา อรุณพลทรัพย์	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖) นางสาวพนิดา แดงสนิท	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗) นางสาวพนรัตน์ พาทีทิน	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘) นางทฤทัย ชำนาญไพร	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙) นายโชคชัย มุ่นใจ	บรรณาธิการและผู้ช่วยเลขานุการ

พิมพ์ที่

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด

๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘

E-mail : thanaaron19@gmail.com

 www.rdpb.go.th

 สำนักงาน กปส.

 สำนักงาน กปส.

 rdpb.journal@gmail.com

 ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖

 ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒

 ISSN : 1685-8234

วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย ห้ามจำหน่าย

โครงการจัดการน้ำดื่มในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซ้อ
อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

